

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๐

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขานุการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นายยุทธนา ไพฑูรย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุดไทย พักเหลือง
นางสาวอัจฉรา สันติปรีชาจิตต์ นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์
นางอภิวรรณ สวัสดิ์

กองบรรณาธิการ : นายชัชวาล สมจิตต์
นางสาวลินดาวรรณ ธรรมาภูมิชัย นายณัฐพล ทิพยมนตรี
นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์ นายสงวน มณีรัตนศักดิ์
นายวัชร มาลัยมาต นายขวัญชัย อนันทานนท์
นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ นายณัฐฐ์ทิพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์
นางสมหมาย บุญธรรมชนะรุ่ง นายภิระ ยมวัน
นางสาวญาณารินทร์ แข็งแรง

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์
นางสาวกมลพร ทักษิณาสถาพร นางสาวธนรัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวอัจฉรา อุ่นใจ	นางสาวพรทิพย์ รัตนพันธ์
นางสาวชญาธร ปการโรจน์	นางภคนันท์ ภูคงน้ำ
นางสาวพนิดา เต็งบับทิม	นายชูเกียรติ พวงเงิน

คุยกับ บ.ก.

วารสารที่ดิน ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๖ ประจำเดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๐ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นตรงกับช่วงวันพ่อแห่งชาติ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงบำเพ็ญทุกข์บำรุงสุขให้พสกนิกรถ้วนหน้า จึงถือเป็น “พ่อแห่งชาติ” ของชาวไทยทุกคน ที่อาณาประชาราษฎร์เกิดทุนด้วยความจงรักภักดี และยึดมั่นในการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ด้วยเหตุดังกล่าวสำนักนายกรัฐมนตรีจึงประกาศให้วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันสำคัญของชาติไทย สำหรับวันสำคัญอีกวันหนึ่ง คือ วันลอยกระทง ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ คืนที่พระจันทร์เต็มดวง เป็นประเพณีที่สืบทอด และยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่สมัยโบราณ โดยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการขอขมา น้ำ หรือแม่คงคา ซึ่งหล่อเลี้ยงชีวิต และอวยพรประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นน้ำดื่ม น้ำอาบ น้ำใช้ หรือน้ำที่หล่อเลี้ยงพืชพันธุ์ธัญญาหารด้วยความสำนึกในบุญคุณจึงได้กำหนดวันเพื่อแสดงความกตัญญูขึ้นปีละครั้ง

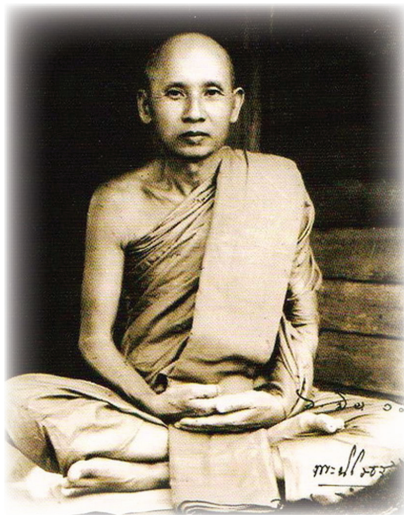
วารสารที่ดินฉบับนี้มีคอลัมน์ที่น่าสนใจหลายคอลัมน์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ชาติ ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ตามด้วยบทความที่่าติดตาม โดยนำเกร็ดความรู้เรื่องกฎหมายแพ่ง ที่เกี่ยวกับที่ดิน รวมถึงการทำนิติกรรมของผู้เยาว์เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นผู้ย่อความสามารถในการใช้สิทธิทำนิติกรรม ส่วนคอลัมน์เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดนในครั้งนี้ได้นำเรื่องราว ๑๐ อันดับ วัดที่สวยงามที่สุดในโลก และสาระดีๆ อีกมากมายที่ได้คัดสรรนำเสนอในวารสารฉบับนี้เพื่อพี่น้องชาวดินและสมาชิกวารสารที่ดินไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

พบกันใหม่ฉบับหน้า

บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๖๓ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่องน่ารู้...

- ๓ วันพ่อแห่งชาติ
- ๕ กรมที่ดินยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) เพื่อเข้าสู่ Thailand ๔.๐
- ๗ ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๑๖ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับที่ดิน รู้ไว้ ได้ประโยชน์
- ๒๑ การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
- ๓๐ การนำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัว

ข้อคิด...

- ๓๓ ความจริงใจต่อผู้อื่น

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๓๔ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๔๓ อย่ายึดติด

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๔๔ หนังสือ ค่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๓.๒/๑๓/๐๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการป้องกันและการแก้ไขเมื่อติดมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ชื่อ WannaCry

- ๔๗ แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมที่ดิน

ลานगी...

- ๔๘ ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๔๙ ๑๐ อันดับ วัดที่สวยงามที่สุดในโลก
- ๕๓ พายุ

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๕๔ สมุนไพรช่วยบรรเทา...เหน็บชา และปลายประสาทอักเสบ

ไ้รู้มธรรมะ...

- ๖๓ สติ มีมากเท่าไรยิ่งดี

- ๖๔ ภาพเล่าเรื่อง... (ภาพผู้บริหาร)

นายณรงค์ สืบตระกูล รองอธิบดีกรมที่ดิน

- **เกิด** ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๕
- **ประวัติการศึกษา**
 - นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ ๑๐
 - รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- **การอบรม**
 - ประกาศนียบัตรวิชาว่าความ รุ่นที่ ๑๒ สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย
 - นักบริหารงานที่ดินระดับสูง รุ่นที่ ๑๘
 - นักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๖๑
 - การพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง รุ่นที่ ๖
- **ประสบการณ์ทำงาน**
 - ปี ๒๕๓๐–๒๕๕๐ นักวิชาการที่ดิน ๓ นิติกร ๔ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๕
นักวิชาการที่ดิน ๕, ๖ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗ (หัวหน้าฝ่ายทะเบียนสำนักงานที่ดิน
จังหวัดพิจิตร สาขาตะพานหิน, สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา
และสาขาวังน้อย)
 - ปี ๒๕๕๐–๒๕๕๕ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๘ (เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรัง
สาขาย่านตาขาว, เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสระบุรี สาขาแก่งคอย, เจ้าพนักงานที่ดิน
กรุงเทพมหานคร สาขาห้วยขวาง (อำนวยการ ระดับต้น)
 - ปี ๒๕๕๕–๒๕๕๗ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (อำนวยการ ระดับสูง)
 - ปี ๒๕๕๗–๒๕๕๙ ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน (อำนวยการ ระดับสูง)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ (อำนวยการ ระดับสูง)
(๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗–๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗)
 - ปี ๒๕๕๙–๒๕๖๐ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน, ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน
 - ปี ๒๕๖๐–ปัจจุบัน รองอธิบดีกรมที่ดิน

● ประวัติโดยสังเขปของอธิบดีกรมที่ดิน

นายเป็ลี่ยน แก้วฤทธิ์
รองอธิบดีกรมที่ดิน

- **เกิด** ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๖
- **ประวัติการศึกษา**
 - มัธยมศึกษา โรงเรียนมหาวชิราวุธ สงขลา
 - ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ช่างสำรวจ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้
 - ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ช่างสำรวจ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
 - ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการทั่วไป (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) สถาบันราชภัฏสงขลา
 - ปริญญาโท นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 - ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- **การอบรม**
 - หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่น ๔ สถาบันพัฒนาข้าราชการ กรุงเทพมหานคร
 - หลักสูตรนักปกครองระดับสูง รุ่นที่ ๖๐ วิทยาลัยมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
- **รางวัล**
 - ประกาศเกียรติคุณ รางวัล “เสาโอศกผู้นำศีลธรรม” ประจำปี ๒๕๕๙ จากสมาคมผู้ทำคุณประโยชน์เพื่อพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย
- **ประสบการณ์ทำงาน**
 - ปี ๒๕๒๘–๒๕๓๐ นายช่างสำรวจ ๒ กรมส่งเสริมสหกรณ์/กรมที่ดิน
 - ปี ๒๕๓๐–๒๕๓๕ นายช่างสำรวจ ๓, ๔ กองหนังสือสำคัญ/สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
 - ปี ๒๕๓๖ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๕ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท
 - ปี ๒๕๓๖–๒๕๓๘ นายช่างรังวัด ๕ สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
 - ปี ๒๕๓๙–๒๕๔๒ นายช่างรังวัด ๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาสะเดา
 - ปี ๒๕๔๓–๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗ (ที่ดินอำเภอ) อำเภอสุไหงโกกลก จังหวัดนราธิวาส, อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา
 - รักษาการหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่
 - เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๗ (ฝ่ายทะเบียน) สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่
 - ปี ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน ๘, นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
 - ปี ๒๕๕๒ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาทุ่งสง (อำนวยการ ระดับต้น)
 - ปี ๒๕๕๓ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่ (อำนวยการ ระดับต้น)
 - ปี ๒๕๕๔ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกระบี่ (อำนวยการ ระดับสูง)
 - ปี ๒๕๕๖ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร
 - ปี ๒๕๕๗–๒๕๕๙ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม
 - ปี ๒๕๕๙ ผู้ตรวจราชการกรม
 - ปี ๒๕๖๐–ปัจจุบัน รองอธิบดีกรมที่ดิน

วันพ่อแห่งชาติ

นายกรัฐมนตรีได้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดวันสำคัญของชาติไทย ตามที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ยังความเศร้าสลดอย่างยิ่งใหญ่มาสู่พสกนิกรชาวไทย และด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่พระราชทานต่อประเทศชาติและประชาชนเสมอมา ปวงชนชาวไทยทั้งปวงจึงน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และตระหนักถึงความสำคัญของวันที่ ๕ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงมีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดว่า วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันสำคัญของชาติไทย ดังนี้

๑. เป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๒. เป็นวันชาติ

๓. เป็นวันพ่อแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เป็นต้นไป นอกจากนี้คณะรัฐมนตรียังได้มีมติให้วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีเป็นวันหยุดราชการ

(สำเนา)

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดวันสำคัญของชาติไทย

ตามที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ยังความเศร้าสลดอย่างยิ่งใหญ่มาสู่พสกนิกรชาวไทย และด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่พระราชทานต่อประเทศชาติและประชาชนเสมอมา ปวงชนชาวไทยทั้งปวงจึงน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และตระหนักถึงความสำคัญของวันที่ ๕ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

จึงมีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดว่า วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญของชาติไทย ดังนี้

๑. เป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

๒. เป็นวันชาติ

๓. เป็นวันพ่อแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๔๔ ง ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)

ข้อมูล : ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันสำคัญของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
เข้าถึงได้จาก : <http://www.opm.go.th/opmportal/index.asp#>

กรมที่ดินยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) เพื่อเข้าสู่ Thailand ๔.๐

กรมที่ดินประกาศยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ภายในปี ๒๕๖๒ ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงในการถือครองและเชื่อมั่นในเอกสารสิทธิที่ดิน ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการรังวัด การจัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดิน ตลอดจนลดภาระของประชาชนในการระวางขึ้นแนวเขตที่ดิน

นายประทีป กิรติเรชา อธิบดีกรมที่ดินเปิดเผยว่า จากการรังวัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดินเพื่อการออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่ผ่านมา พบว่าการรังวัดทำแผนที่ไม่มีค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ของหลักเขตหรือแนวเขตที่ดินที่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบอ้างอิงตำแหน่งของหลักเขตหรือแนวเขตที่ดินที่ถูกต้องเพื่อระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินและการให้บริการรังวัดที่ดินที่ล่าช้าเนื่องจากต้องทำการระวางขึ้นแนวเขต ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กรมที่ดินจึงได้นำเทคโนโลยีโครงข่ายการรังวัดด้วยระบบดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) สำหรับใช้ทำการรังวัดเฉพาะราย เพื่อให้รูปแปลงที่ดินมีค่าพิกัดภูมิศาสตร์ที่ถูกต้อง มีมาตรฐานระดับสากล ประชาชนได้รับบริการด้านการรังวัดที่ดินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลรูปแปลงที่ดินของรัฐและเอกชน ของทุกหน่วยงานมีความถูกต้องสัมพันธ์เป็นมาตรฐานเดียวกัน กรมที่ดินจึงได้มีการประกาศพื้นที่ยกระดับการรังวัด ด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ขึ้น โดยในการดำเนินการดังกล่าวกรมที่ดินได้รับงบประมาณต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ถึง พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อติดตั้งสถานีรับสัญญาณดาวเทียม อ้างอิงถาวร (CORS) จำนวน ๑๒๑ สถานี และจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบจร (Rover) จำนวน ๑,๑๐๐ เครื่อง

อธิบดีกรมที่ดินกล่าวต่อไปว่า โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กรมที่ดินได้มีการประกาศ พื้นที่ยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ขึ้นในพื้นที่ ๑๕ จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ นครนายก พระนครศรีอยุธยา สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครราชสีมา ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ เลย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี สงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา โดยจะดำเนินการในเดือนสิงหาคม และจะมีการประกาศพื้นที่ยกระดับการรังวัดฯ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (รายละเอียดในตาราง)

ปีงบประมาณ	การจัดซื้อและติดตั้ง		พื้นที่ประกาศยกระดับการรังวัด		สถานะการดำเนินการ
	สถานีถาวร (CORS)	สถานีจร (Rover)	จังหวัด	จำนวนสาขา	
๒๕๕๔	๑๑		๓	๑๒	แล้วเสร็จ
๒๕๕๙	๕๐	๒๑๕			แล้วเสร็จ
๒๕๖๐	๓๐	๑๒๕	๑๕	๙๑	แล้วเสร็จ
๒๕๖๑	๓๐	๔๓/๕	๒๙	๑๕๓*	รอดำเนินการ
๒๕๖๒		๒๔๕	๓๐	๒๐๓	รอดำเนินการ
รวม	๑๒๑	๑๑๐๐	๓/๓	๔๖๐	

*หมายเหตุ เพิ่มพื้นที่ ๑ พื้นที่ ในอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก โดยแก้ไขข้อมูลจำนวนสาขาจาก ๑๕๓ สาขา เป็น ๑๕๔ สาขา (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๐)

การยกระดับการรังวัดด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ของกรมที่ดิน ในครั้งนี้ จะทำให้ประเทศไทยมีข้อมูลรูปแปลงที่ดินของรัฐและเอกชนที่ถูกต้อง ทั้งรูปแปลง เนื้อที่ และค่าพิภคภูมิศาสตร์ สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับประชาชนจะได้รับประโยชน์ คือ ลดข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดิน เนื่องจากรูปแปลงที่ดิน มีค่าพิภคทางภูมิศาสตร์ที่ถูกต้องสูง ลดระยะเวลา การรังวัดที่ดินของประชาชน เนื่องจากคิวรังวัดลดลง ลดค่าใช้จ่ายของประชาชนในการรังวัดที่ดิน ลดภาระ ของเจ้าของที่ดินข้างเคียงในการเดินทางมาระวังชี้แนวเขต เพิ่มความเชื่อมั่นในเอกสารสิทธิ และประชาชน มีความมั่นคงในการถือครองที่ดิน ก่อให้เกิดการบูรณาการในด้านต่างๆ เช่น การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ การจัดโซนนิ่ง การเกษตรอัจฉริยะ การจราจรอัจฉริยะและระบบคมนาคมขนส่ง เป็นต้น การดำเนินการ ตามโครงการดังกล่าวของกรมที่ดิน จะทำให้รูปแปลงที่ดิน ของประชาชน มีค่าพิภคทางภูมิศาสตร์ที่ถูกต้อง แม่นยำ สามารถตรวจสอบตำแหน่งได้ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในการถือครองที่ดินของตนเอง และ ลดข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินได้ รวมถึงประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายของรัฐ และประชาชนในการรังวัดที่ดิน อีกทางหนึ่งด้วยหากมีข้อสงสัย สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน โทร ๐ ๒๕๐๓ ๓๓๖๓

ข้อมูล : ข้าราชการที่ดิน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม กรมที่ดิน
(ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ อนาคตประเทศไทย

โดย นริศรา มาลัยพงษ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

กลุ่มแผนงานและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ที่ผ่านมา หลายๆ ท่านคงพอจะได้ยินคำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ” กันมาบ้างพอสมควร ในโอกาสที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ ผู้เขียนในฐานะนักวิเคราะห์นโยบายและแผน จึงขอกล่าวถึงเรื่องใหม่เรื่องหนึ่งที่ไม่เคยบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใดๆ เลย แต่มีความผูกพันและผลกระทบกับการบริหารราชการของทุกหน่วยงาน คือ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๒๐ ของประเทศ ซึ่งจัดร่างโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในระหว่าง พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๐ ภายหลังการรัฐประหารในประเทศโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙ โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐ ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร และมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระราชโองการ

รัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ มีทั้งสิ้น ๑๖ หมวด ๒๗๙ มาตรา ซึ่งหมวดที่ไม่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้านี้อยู่ ๒ หมวด คือ หมวดหน้าที่ของรัฐ และหมวดการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ยังมีเรื่องใหม่อีกหลายเรื่อง เช่น สิทธิของมารดาในช่วงระหว่างการคลอดและหลังคลอด การจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่า ย กองทุนพัฒนาการศึกษา การบริการสาธารณสุขสุขครบวงจร แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว แพทย์แผนไทย การพัฒนาคุณภาพและยกมาตรฐานบริการสาธารณสุข รวมทั้งเรื่องใหม่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญ ๔ เรื่อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม - ตำรวจ และการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

กลับมากล่าวถึงเฉพาะเรื่อง **ยุทธศาสตร์ชาติ** รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน กำหนดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ ๕ มาตรา คือ มาตรา ๖๕ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๕

ถามว่าใครมีหน้าที่ทำยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติคืออะไร มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว”

หากถามว่ารัฐต้องทำตามยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่ ทำอย่างไร และทำเมื่อไหร่ ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ใน ๕ มาตรา คือ มาตรา ๑๔๒, ๑๖๒, ๒๗๕, ๖๕ วรรคสอง และ ๒๗๐ ดังนี้

มาตรา ๑๔๒ บัญญัติว่า “ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดงแหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจ่ายเงิน และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามแผนพัฒนาต่างๆ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง”

มาตรา ๑๖๒ บัญญัติว่า “คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แผนนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๑๕ วรรคสองบัญญัติว่า “การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย”

มาตรา ๒๓๕ บัญญัติว่า “ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ”

และมาตรา ๒๓๐ บัญญัติว่า “นอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ให้วุฒิสภามีอำนาจตามมาตรา ๒๖๙ มีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในการนี้ ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศต่อรัฐสภาเพื่อทราบทุกสามเดือน”

โดยที่มาตรา ๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยในการจัดทำ การกำหนดเป้าหมายระยะยาวที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย รัฐจึงได้ตรา “พระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐” ขึ้น พระราชบัญญัติฉบับนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงลงพระปรมาภิไธย เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐ สรุปเป็นประเด็นสำคัญๆ ได้ดังนี้

- ❖ ยุทธศาสตร์ชาติ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๓ หัวข้อหลัก คือ วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ เป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว และยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ โดยยุทธศาสตร์ชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามรัฐธรรมนูญบัญญัติ และต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี

- ❖ กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ คณะกรรมการฯ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้น เพื่อนำมาใช้จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และการรับฟังความคิดเห็นเมื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แล้วเสร็จเบื้องต้น เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

- ❖ ขั้นตอนการพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- คณะรัฐมนตรีนำร่างยุทธศาสตร์ชาติเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายใน ๓๐ วัน นับแต่รับร่างฯ

- สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา/ลงมติเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันรับร่างฯ
- วุฒิสภาพิจารณา/ลงมติเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับร่างฯ
- ถ้าสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามที่กำหนดให้ถือว่าเห็นชอบและหากพิจารณาไม่เห็นชอบ ให้ถือว่าร่างนั้นตกไป และให้มีการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ขึ้นใหม่ แต่ให้ลดระยะเวลาการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาลดลงเหลือ ๓๐ วัน และ ๑๕ วันตามลำดับ

กรณีสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติให้ร่างนั้นเป็นอันตกไป และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติขึ้นใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติม ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับจากวันที่ไม่ให้ความเห็นชอบ และดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๒ ๓ และ ๔

- เมื่อร่างยุทธศาสตร์ชาติผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายภายใน ๒๐ วัน เพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้

❖ ให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี หรือคณะกรรมการเห็นสมควรต้องทบทวนยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ต้องให้เสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อน

❖ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบไปด้วย

- นายรัฐมนตรีเป็นประธาน ประธานสภา
- ผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธาน

- ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด/ทหารบก/ทหารเรือ/ทหารอากาศ/ตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประธานกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประธาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย เป็นกรรมการ

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๑๗ คน โดยต้องคำนึงถึงความหลากหลายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและช่วงอายุ และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี

- รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่เลขาธิการฯ มอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และรองเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

- คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

- ๒) กำหนดวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ การติดตามตรวจสอบการประเมินผล และมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

- ๓) เสนอความเห็นต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๔) กำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

- ให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติแต่งตั้ง “คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ ไม่เกิน ๑๕ คน

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการ ของคณะกรรมการและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้หน่วยงานของรัฐ รายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติต่อสำนักงาน ภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด และให้สำนักงาน

สรุปรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ และรัฐสภาทราบภายใน ๙๐ วันนับจากวันที่ได้รับรายงาน กรณีสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เห็นว่าหน่วยงานรัฐ ไม่ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยไม่มีเหตุอันควร ให้มีมติส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณา

❖ ในกรณีคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พบว่าหน่วยงานของรัฐดำเนินการไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติหรือแผนแม่บท ให้แจ้งให้หน่วยงานทราบถึงความไม่สอดคล้องและเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุง ทั้งนี้ให้หน่วยงานนั้นแก้ไขปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน กรณีหน่วยงานไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควรให้แจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

❖ ให้สำนักงานรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติให้ประชาชนทราบทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน

กล่าวมาถึงตรงจุดนี้ หลาย ท่านคงนึกถึง ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ที่เป็นเล่มเล็กๆ บางๆ ฉบับนั้นเป็นฉบับสรุปย่อที่รัฐบาลออกมาเพื่อให้หน่วยงานราชการใช้เป็นกรอบแนวทาง การดำเนินงานในหลายๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำงบประมาณ การจัดทำแผนฯ ซึ่งจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติ

จริงๆ แล้ว ยุทธศาสตร์ชาติได้เริ่มมีการจัดทำตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ (ประมาณเดือนกรกฎาคม เป็นต้นมา) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ในคณะกรรมการฯ ปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ มีการกิจหลักในการยกร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้มีการประชุมเพื่อจัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ... อีกทั้งได้เชิญผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อเป็นการขับเคลื่อนกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ

คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ได้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่างๆ ทั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ไปปรับปรุงกรอบความคิดรวบยอด โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่

๑. ความสำคัญและความจำเป็นในการมียุทธศาสตร์ชาติ เนื่องจากการพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่อง เมื่อเปลี่ยนรัฐบาลนโยบายหลักก็จะเปลี่ยนไปด้วย ประเทศไทยมีแผนพัฒนาที่กระจัดกระจายอยู่หลายกระทรวง จึงขาดการบูรณาการและขาดการจัดลำดับความสำคัญเป็นองค์รวม ในการพัฒนาประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต้องใช้การระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน อีกทั้งประเทศอื่นที่พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วส่วนใหญ่เพราะมียุทธศาสตร์ชาติที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลักในการพัฒนา ซึ่งการที่ประเทศไทยไม่กำหนดยุทธศาสตร์ชาติเป็นทางการ ส่งผลให้การพัฒนาประเทศยังล่าช้า ทั้งๆ ที่มีความพร้อมและได้เปรียบหลายประการ

๒. หลักการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติต้องกำหนดเป้าหมายในระยะยาว มีการทบทวนทุก ๕ ปีหรือเมื่อมีสถานการณ์มากระทบ ต้องมีกลไกและกระบวนการในการทำให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของประชาชน สะท้อนความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง โดยต้องเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการยอมรับและใช้เป็นแนวทางการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายหลักร่วมกัน

๓. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะต้องยึดถือเป้าหมายประสงค์หลักของชาติและผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ ซึ่งการกำหนดเป้าหมายประสงค์หลักของชาติและผลประโยชน์ของชาตินั้น ต้องเริ่มจากกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการวิเคราะห์ในเชิงวิชาการ

ครั้งแรก รัฐบาลได้เผยแพร่ “ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) (สรุปย่อ)” ออกมาเป็นฉบับแรก ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยกำหนดเป้าหมายหลักของชาติ หรือ วิสัยทัศน์ ไว้ว่า **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** ผู้เขียนขอ นำรายละเอียดเกี่ยวกับความหมายของ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ไว้เพื่อผู้อ่านท่านใดจะนำคำไปใช้ประโยชน์ ในการเขียนงานเขียนโครงการ ดังนี้

ความมั่นคง หมายถึง

- การมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอก ประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่ การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น
- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่ อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง หมายถึง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและ ภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตและเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและ ระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อ สิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์
- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ดังกล่าว ประกอบไปด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ยุทธศาสตร์ชาตินี้มีเพียงสาระสำคัญย่อๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์ว่ามีสาระสำคัญในประเด็นใดเท่านั้น

ซึ่งในปี ๒๕๖๐ (๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐) รัฐบาลได้เผยแพร่ ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ผ่าน www.thaigov.go.th ของรัฐบาล และ www.nesdb.go.th ของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่างยุทธศาสตร์ฉบับนี้มีรายละเอียดครบถ้วนสมบูรณ์ ตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน การคาดการณ์อนาคตประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ สภาพแวดล้อมการพัฒนาและความท้าทายที่ประเทศไทยต้องพร้อมรับ รายละเอียดของวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้าน กระบวนการจัดทำรวมทั้งการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

นอกจากวิสัยทัศน์ตามที่กล่าวไปแล้ว ผู้เขียนขอสรุปสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านพอสังเขป ผู้ใดสนใจในรายละเอียดสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของรัฐบาลและสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านบน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นคงในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน และความมั่นคงของมนุษย์จากภัยคุกคามต่างๆ มุ่งเน้นความสามัคคี การรักษาความสงบภายใน โดยการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยการเสริมสร้างสันติสุขและพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของประชาชน โดยยึดหลักแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” รวมทั้งการบริหารจัดการและการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและกลไกพื้นฐานด้านความมั่นคง รวมถึงการพัฒนา กลไกการพัฒนาความมั่นคง สร้างความเป็นธรรม และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม มุ่งพัฒนาศักยภาพในการป้องกันประเทศ พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทั้งทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ บูรณาการความร่วมมือกับต่างประเทศที่เอื้อให้เกิดความมั่นคง

ในทุกด้าน วางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ รักษาไว้ซึ่งความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและทางทะเล และบริหารจัดการความมั่นคงในทุกระดับให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาอื่นๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เป้าหมายสำคัญคือเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต (Productivity) โดยใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมในทุกสาขาของการผลิตและบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและที่ต่อยอดเป็นฐานรายได้ใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อก้าวกระโดดไปสู่การผลิตและบริการที่โดดเด่นยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรสมัยใหม่ที่เป็นพื้นฐานสำคัญและฐานการผลิตสินค้าเกษตร อาหาร พลังงานและวัสดุชีวภาพด้วยนวัตกรรม ยกระดับภาคอุตสาหกรรมให้แข่งขันได้บนฐานเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้าพัฒนาความหลากหลาย คุณภาพ สร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยวไทย และพัฒนาธุรกิจบริการที่มีศักยภาพใหม่ที่สร้างรายได้สูง ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาสังคมผู้ประกอบการทางธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขับเคลื่อนธุรกิจสู่การเป็น “ผู้ผลิตได้ ขายเป็น” นอกจากนี้ มีการปรับปรุงกลไกภาครัฐในการบริหารเศรษฐกิจ การคลังและงบประมาณของประเทศ ให้สนับสนุนยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างประสานและบูรณาการควบคู่กับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบ CLMVT (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา เวียดนาม และไทย) ด้วยการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ พัฒนาพื้นที่พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ภาคและเมือง กระจายความมั่งคั่งสู่ประเทศต่างๆ สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและสังคมในระดับท้องถิ่น เพื่อวางรากฐานระบบเศรษฐกิจชุมชนให้พึ่งตัวเองได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รู้คุณค่าความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบ ต่อสังคม และมีสุขภาวะที่ดี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้อยู่ในวิถี “คนดี” ปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกกระดับ มีการออกแบบการเรียนรู้ใหม่ เปลี่ยนบทบาทครู พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพ และสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น ซึ่งเป็นรากฐานการส่งต่อเด็กที่มีคุณภาพสู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป

ยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ทุกคนมีโอกาสและความเสมอภาคในทุกด้าน หรือเป็น “สังคมแห่งโอกาส” ที่จะเข้าถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทรัพยากร กระบวนการยุติธรรม และการบริการสาธารณะ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของบุคคลที่จะตกอยู่ในสภาวะความยากจน ซึ่งต้องการยกระดับคุณภาพสังคมทุกด้านไปพร้อมกันโดยไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง โดยการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกคน ด้วยการมีหลักประกันทางสังคมที่จำเป็นและพอเพียงต่อการดำรงชีวิต สร้างโอกาสที่เป็นธรรมโดยไม่แบ่งแยก คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วยการส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นธรรมในฐานะสมาชิกของสังคม นอกจากนี้ต้องเสริมสร้างพลังทางสังคม เปิดโอกาสให้มีการใช้และพัฒนา ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม ด้วยการสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมค่านิยมความเสมอภาคระหว่างกลุ่มคนในสังคม

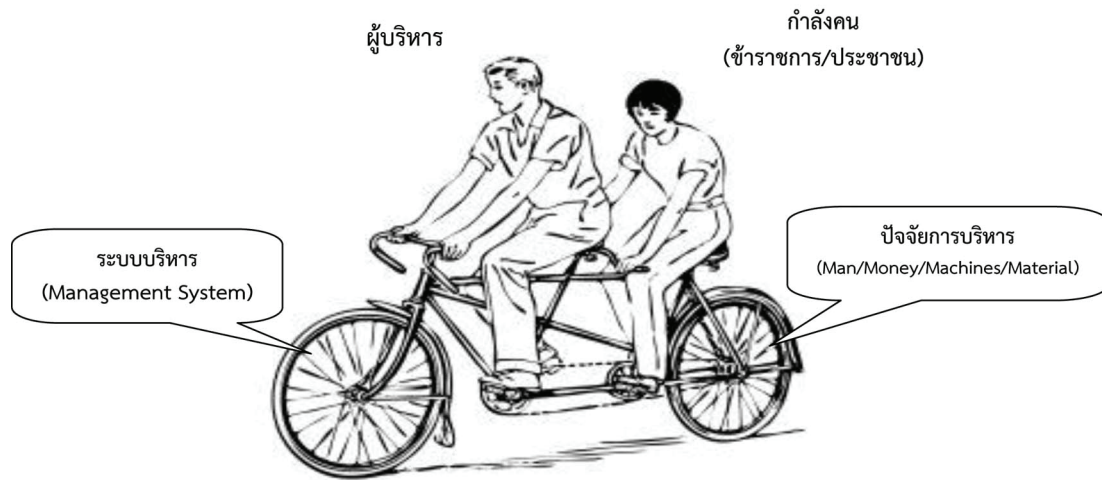
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป้าหมายสำคัญ คือ การบริโภคที่ยั่งยืนและการผลิตที่ยั่งยืน ด้วยการเร่งวางระบบการอนุรักษ์

ฟื้นฟูและสร้างฐานความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ บริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการใน ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ โดยพัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดการขยะ สารพิษ และของเสียอันตราย ทั้งนี้ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน ผลิตและใช้พลังงานสะอาด และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เป้าหมาย ปรับเปลี่ยนการบริหารราชการแผ่นดินให้สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีบูรณาการและมีความต่อเนื่อง ภาครัฐต้องเป็นลักษณะองค์การที่เปิดกว้างเชื่อมโยงกันและกระตือรือร้น ด้วยการวางระบบบริหารงานภาครัฐแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงกันตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติลงไปจนถึงระดับพื้นที่ ยกกระตือรือร้นบริการประชาชนสู่ความเป็นเลิศโดยใช้ดิจิทัลรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและนักธุรกิจเอกชน ปรับปรุงบทบาท ภารกิจและโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม ปฏิรูประบบการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากรภาครัฐสู่ความเป็นมืออาชีพต่อต้านและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบควบคู่ไปกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การบริการประชาชน การประกอบธุรกิจ และการแข่งขันระหว่างประเทศ

กระทรวงมหาดไทยได้ถอดแนวคิดยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี ดังกล่าวไปกำหนดเป็น ร่าง กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทยระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งยกร่างมาจากการระดมสมองผู้อำนวยการกองแผนงาน/กองวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้มีเชี่ยวชาญด้านการจัดทำแผนของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยในเบื้องต้น กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของกระทรวงมหาดไทย ระยะ ๒๐ ปี ไว้ว่า **“ประชาชนมีรากฐานการดำรงชีวิตและพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างมั่นคงและสมดุล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** สำหรับในส่วนอื่นๆ อยู่ระหว่างแก้ไขปรับปรุง ซึ่งเมื่อยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทยระยะ ๒๐ ปี ค่อนข้างสมบูรณ์ กรมที่ดิน ก็จะต้องเริ่มกระบวนการการจัดทำยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี ของกรมที่ดินเช่นกัน

หากเปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์ของต่างประเทศ ประเทศมาเลเซีย กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๓๐ ปี (๒๕๓๔ – ๒๕๖๓) ประเทศไต้หวัน กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๑๐ ปีทอง (๒๕๕๑ – ๒๕๖๑) ประเทศสิงคโปร์ มียุทธศาสตร์ชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ มาจนถึงปัจจุบัน พิจารณามาดูปีทีแต่ละประเทศเริ่มมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ หลายประเทศมียุทธศาสตร์นำทางการพัฒนาก่อนประเทศไทยเป็น ๑๐ ปี ด้วยเหตุนี้อาจส่งผลให้ประเทศเหล่านั้น มีความเติบโตทางเศรษฐกิจเร็วกว่าประเทศไทย ขออนุญาตยกตัวอย่างรศจักรยานของอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บัณรส มาลากุล ณ อยุธยา ว่าถ้าเปรียบประเทศไทยเป็นจักรยาน ๒ ตอน นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้บริหารประเทศ เป็นผู้ขับจักรยาน คนที่หนึ่ง มีข้าราชการ/ประชาชนเป็นคนขับคนที่สอง จักรยานขับเคลื่อนไปด้วยระบบการบริหารที่มีปัจจัยการบริหาร ๔ M ครบถ้วน แต่ถ้าไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ เราก็จะขับเคลื่อนจักรยานคันนี้ไปเรื่อยๆ แบบไม่รู้ว่าจะไปทางไหน เมื่อเปลี่ยนคนขับคนที่หนึ่ง คนหนึ่งก็จะพาไปทางหนึ่ง อีกคนหนึ่งก็จะพาไปอีกทางหนึ่ง แล้วเมื่อไหร่ประเทศจะพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเสียที

ดังนั้น การกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งต้องทำไปพร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วน และนำพาประเทศให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษา บทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน

ท้ายนี้ ขอฝากแง่คิดไว้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะจะได้เข้าไปแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อกำหนดทิศทางของประเทศ หากเราปล่อยปละละเลยก็เปรียบเสมือนกับเราปล่อยอนาคตของประเทศ ซึ่งหมายถึงอนาคตของเราไปอยู่ในมือคนอื่น เช่นเดียวกัน ถ้าผู้อ่านท่านใดมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ของกรมที่ดิน ระยะ ๒๐ ปี ขอความร่วมมือเข้ามาร่วมดำเนินการกับกองแผนงาน เพื่อจะได้มีทิศทางการขับเคลื่อน กรมที่ดินไปสู่อนาคตที่มีศักยภาพ เป็นองค์กรภาครัฐชั้นนำ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เทียบเท่าระดับสากล มีความโปร่งใส ตอบสนองความต้องการของประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศไปพร้อมๆ กัน ในนามกลุ่มแผนงานและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน ขอขอบคุณเป็นการล่วงหน้า

เอกสารอ้างอิง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐
๒. พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐
๓. เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการสัมมนาวิชาการ การเมืองกับการบริหารจัดการภาครัฐในยุค Thailand ๔.๐ เรื่อง “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ กับการบริหารราชการแผ่นดิน” โดย ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภา
๔. เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการสัมมนาวิชาการ การเมืองกับการบริหารจัดการภาครัฐในยุค Thailand ๔.๐ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ กับ Thailand ๔.๐” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ป๋ามรส มาลากุล ณ อยุธยา
๕. ร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐
๖. ร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) (สรุปย่อ) พฤษภาคม ๒๕๕๙
๗. สรุปผลการดำเนินงาน “การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน” ของ คณะกรรมาธิการการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน สภาปฏิรูปแห่งชาติ โดยฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับที่ดิน รู้ไว้...ได้ประโยชน์

นายขวัญชัย อนันต์ทนนท์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ปัญหาที่ดินเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนผู้บริโภคที่สัมผัสได้ สอดคล้องกับปัจจัยสี่ในส่วนที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ปัญหาที่ดินจึงมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการ จำเป็นต้องให้บริการด้วยความฉับไว ถูกต้องและแม่นยำ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจต่อประชาชนผู้รับบริการ จึงขอนำเสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวกับที่ดิน ดังนี้

● เรื่องที่ ๑

ประเด็นปัญหา :

นายเผ่าปรัษฎ์ ซื้อที่ดินจากนายนาดี และยึดถือทำประโยชน์เพื่อตนในระยะเวลาห้ามโอน หากนายเผ่าปรัษฎ์ผู้ซื้อครอบครองที่ดินตลอดมาจนเลยเวลาห้ามโอนแล้ว นายเผ่าปรัษฎ์ผู้ซื้อจะได้สิทธิครอบครองหรือไม่

คำตอบ :

นายเผ่าปรัษฎ์ไม่มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทในระยะเวลาห้ามโอน เนื่องจากถูกจำกัดสิทธิโดยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕๔ ทวิ แต่เมื่อ นายเผ่าปรัษฎ์ ได้ครอบครองที่ดินตลอดมาจนเลยเวลาห้ามโอนแล้วยังครอบครองที่ดินอยู่ จึงถือได้ว่า นายเผ่าปรัษฎ์ ได้สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๓/๓ นับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาห้ามโอน

ที่มา : (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๔๓/๓/๒๕๕๓ (ประชุมใหญ่))

การที่จำเลยที่ ๑ ขายที่ดินให้แก่ ป. และมอบการครอบครองที่ดินพิพาทให้โดยไม่ได้กลับเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับที่ดินอีกแสดงว่าจำเลยที่ ๑ สละเจตนาการครอบครองไม่ยึดถือที่ดินพิพาทอีกต่อไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗/๓/๓ วรรคหนึ่ง แล้ว แม้ ป. จะได้ซื้อที่ดินและยึดถือทำประโยชน์เพื่อตนในระยะเวลาห้ามโอน ป. ไม่ได้สิทธิครอบครองเนื่องจากถูกจำกัดสิทธิโดยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕๔ ทวิ แต่เมื่อ ป. และโจทก์ซึ่งอยู่กินฉันสามีภรรยาได้ร่วมกันครอบครองที่ดินตลอดมาจนเลยเวลาห้ามโอนแล้วยังครอบครองที่ดินอยู่ จึงถือได้ว่า ป. และโจทก์ย่อมได้สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๖๓/๓ นับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาห้ามโอน จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทและไม่อาจนำที่ดินพิพาทไปแบ่งแยกโอนให้แก่จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๙ ได้ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๐ จึงไม่มีสิทธิเข้าไปในที่ดินของโจทก์ และจำเลยที่ ๙ ไม่อาจนำที่ดินพิพาทบางส่วนจดทะเบียนจำนองได้

● เรื่องที่ ๒

ประเด็นปัญหา :

ศาลจังหวัดตรังได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการมรดกหลายคนประกอบด้วยนายศรราม นายวันเสาร์ และนายสังข์ทองหากนายสังข์ทอง ผู้จัดการมรดกถึงแก่ความตาย นายศรราม และนายวันเสาร์ ผู้จัดการมรดกที่เหลืออยู่จะสามารถจัดการมรดกต่อไปได้หรือไม่

คำตอบ :

นายศรธรรม และนายวันเสาร์ ผู้จัดการมรดกที่เหลือไม่สามารถจัดการมรดกต่อไปได้ เนื่องจากการที่ศาลจังหวัดตรังมีคำสั่งตั้งนายศรธรรม นายวันเสาร์ และนายสังข์ทอง เป็นผู้จัดการมรดก ถือว่าเป็นการตั้งบุคคลหลายคนเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกัน การทำการตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกต้องจัดการร่วมกันโดยถือเอาเสียงข้างมาก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๖ เมื่อปรากฏว่า นายสังข์ทอง ถึงแก่ความตาย นายศรธรรม และนายวันเสาร์ ผู้จัดการมรดกที่เหลือ ไม่อาจจัดการมรดกต่อไปได้ ประกอบกับการเป็นผู้จัดการมรดกเป็นการเฉพาะตัวของนายสังข์ทอง ไม่อาจรับมรดกความกันได้ ต้องให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดกใหม่

ที่มา : (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๕๖๙/๒๕๕๖) (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๘๕๓/๒๕๕๓)
(คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๖๑/๒๕๑๔)

การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านที่ ๒ และที่ ๓ เป็นผู้จัดการมรดก ถือว่าเป็นการตั้งบุคคลหลายคนเป็นผู้จัดการมรดกร่วมกัน การทำการตามหน้าที่ของผู้จัดการมรดกต้องจัดการร่วมกันโดยถือเอาเสียงข้างมาก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๖ เมื่อปรากฏว่าผู้คัดค้านที่ ๓ ถึงแก่ความตาย ผู้จัดการมรดกที่เหลือคือผู้คัดค้านที่ ๒ ย่อมไม่อาจจัดการมรดกต่อไปได้ ประกอบกับการเป็นผู้จัดการมรดกเป็นการเฉพาะตัวของผู้คัดค้านที่ ๓ ไม่อาจรับมรดกความกันได้ ต้องให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งผู้จัดการมรดกใหม่

● เรื่องที่ ๓**ประเด็นปัญหา :**

นายโกศลได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ แต่ไม่ได้จดทะเบียนการได้มา จึงไม่อาจยกเข้าต่อสู้นายณเดช บุคคลภายนอกที่ซื้อที่ดินนั้นมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตได้นั้น หากนายโกศล ผู้ครอบครองเดิมครอบครองที่ดินพิพาทต่อมาโดยที่นายณเดช บุคคลภายนอกจะเลยปล่อยให้ นายโกศล ผู้ครอบครองเดิมครอบครองที่ดินพิพาทต่อไปจนเกินกว่า ๑๐ ปี นายโกศลจะได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์หรือไม่

คำตอบ :

นายโกศล ผู้ครอบครองเดิมครอบครองต่อมาเป็นผู้ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรปักษ์ เนื่องจาก นายณเดชบุคคลภายนอกที่ซื้อที่ดินนั้นมาโดยสุจริต เสียค่าตอบแทนและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตเองก็ไม่ได้ดำเนินการเพื่อแสดงสิทธิดังกล่าวแก่นายโกศล ผู้ครอบครองเดิม กลับปล่อยให้ นายณเดช บุคคลภายนอกจะเลยปล่อยให้ นายโกศล ผู้ครอบครองเดิมครอบครองที่ดินพิพาทจนกลายเป็นการครอบครองปรปักษ์ต่อ นายณเดชต่อมาอีก ฉะนั้น เมื่อนายโกศล ผู้ครอบครองเดิมได้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อมานับตั้งแต่นายณเดชซื้อที่ดินพิพาทด้วยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีแล้ว นายโกศล ย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ และยกขึ้นใช้ยื่นต่อนายณเดชได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๘๒

ที่มา : (เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๙๕/๒๕๔๑)

จำเลยเข้าครอบครองและปลูกบ้านอยู่ในที่ดินพิพาทมากกว่า ๑๐ ปีจนจำเลยได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์มาก่อนที่โจทก์ได้รับกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทมาจาก ว เจ้าของกรรมสิทธิ์เดิม แม้จำเลยจะมีได้จดทะเบียนสิทธินั้นมาโดยสุจริตเสียค่าตอบแทน และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริต ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง ได้ก็ตาม แต่เมื่อปรากฏว่า โจทก์เอง

ก็ไม่ได้ดำเนินการเพื่อแสดงสิทธิดังกล่าวแก่จำเลย กลับปล่อยปละละเลยให้จำเลยครอบครองที่ดินพิพาท จนกลายเป็นการครอบครองปรปักษ์ต่อโจทก์ต่อมาอีก ฉะนั้น เมื่อจำเลยได้ครอบครองที่ดินพิพาทต่อมานับ ตั้งแต่โจทก์ซื้อที่ดินพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีแล้ว จำเลยย่อมได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ และยกขึ้นใช้ยันโจทก์ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๘๒

● เรื่องที่ ๔

ประเด็นปัญหา :

นายประพันธ์ ได้ครอบครองที่ดินของนายวิเชียร ในระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่า ต่อมาภายหลัง นายวิเชียรได้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินการได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยการครอบครองปรปักษ์ของนายประพันธ์ ดังกล่าวนั้น จะนับระยะเวลาการครอบครองระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่าก่อนที่ดินออกโฉนด รวมเข้ากับ ระยะเวลาการครอบครองภายหลังที่ดินมีโฉนดแล้วได้หรือไม่

คำตอบ :

นายประพันธ์ จะนับระยะเวลาการครอบครองในระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่าก่อนที่นายวิเชียร จะขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน รวมเข้ากับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ภายหลังที่ดินมีโฉนดแล้ว หาได้ไม่ เนื่องจากการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้อื่นโดยการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ จะต้องเป็นการครอบครองที่ดินที่ผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์และครอบครองโดยความสงบและ โดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีแล้ว

ที่มา :

(เทียบเคียงคำพิพากษาฎีกาที่ ๒๒๓๗/๒๕๕๔) (คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๗/๒๕๕๐)

(คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๙๘๐/๒๕๕๔) (คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๘๐/๒๕๕๖)

การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้อื่นโดยการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒ จะต้องเป็นการครอบครองที่ดินที่ผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์และครอบครองโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีแล้ว ผู้ร้องจะนับระยะเวลาการครอบครอง ในระหว่างเป็นที่ดินมือเปล่าก่อนที่ดินพิพาทออกโฉนดรวมเข้ากับระยะเวลาการครอบครองปรปักษ์ภายหลัง ที่ดินมีโฉนดแล้ว หาได้ไม่ ขณะที่มีการออกโฉนดที่ดินในที่ดินพิพาทปี ๒๕๒๙ ผู้ร้องเข้าไปดักดินพิพาท ผู้คัดค้านห้ามแล้วไม่หยุด ผู้คัดค้านจึงนำโฉนดที่ดินไปแจ้งความที่สถานีตำรวจว่าผู้ร้องบุกรุก ขอให้จรวจ จึงฟังได้ว่า ผู้ร้องเข้าครอบครองที่ดินพิพาทและแสดงออกว่ามีเจตนาเป็นเจ้าของเมื่อปี ๒๕๓๓ เมื่อนับระยะเวลาจนถึงผู้ร้องยื่นคำร้องขอคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ยังไม่ครบ ๑๐ ปี ผู้ร้องจึงไม่ได้กรรมสิทธิ์ ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครอง

● เรื่องที่ ๕

ประเด็นปัญหา :

ธนาคารเป็นผู้ซื้อที่ดินโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๐ หากมีนายยอดชาย ผู้ซื้อที่ดินจากธนาคารโดยสุจริตอีกทอดหนึ่ง นายยอดชาย ผู้ซื้อจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายดังกล่าวด้วยหรือไม่

คำตอบ :

นายยอดชาย ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากธนาคาร อีกทอดหนึ่ง ถือได้ว่าเป็นผู้สืบสิทธิ ที่ได้รับความคุ้มครองสิทธิที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๓๓๐ เช่นเดียวกัน แม้มิใช่ผู้ซื้อที่ดินดังกล่าวจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลโดยตรงก็ตาม

ที่มา : (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๔๔๖/๒๕๕๓)

ธนาคาร ก ผู้ซื้อที่ดินพิพาทโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลย่อมได้รับความคุ้มครองสิทธิไม่ให้เสียไป แม้ที่ดินพิพาทมิใช่ของจำเลยหรือลูกหนี้โดยคำพิพากษา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๐ โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากธนาคาร ก อีกทอดหนึ่ง ถือได้ว่าเป็นผู้สืบสิทธิที่ได้รับความคุ้มครองสิทธิที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๓๓๐ เช่นเดียวกัน แม้มิใช่ผู้ซื้อที่ดินดังกล่าวจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลโดยตรงก็ตาม แม้โจทก์ทั้งสองซื้อที่ดินพิพาทโดยทราบมาก่อนว่าจำเลยปลูกบ้านและสิ่งปลูกสร้างอื่นในที่ดินพิพาทเป็นเวลาเกินกว่า ๒๐ ปีแล้วโดยไม่มีผู้ใดได้แย่งคัดค้านและจำเลยมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เป็นหลักฐาน จำเลยก็ไม่อาจยกสิทธิดังกล่าวขึ้นใช้ยืนยันสิทธิของโจทก์ทั้งสองที่ได้รับความคุ้มครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๐ ได้ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่าโจทก์ทั้งสองมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทดีกว่าสิทธิของจำเลย เมื่อโจทก์ทั้งสองบอกกล่าวด้วยวาจาไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือให้จำเลยรื้อถอนบ้านและสิ่งปลูกสร้างอื่นกับให้ออกไปจากที่ดินพิพาทแล้ว หากจำเลยยังคงเพิกเฉย โจทก์ทั้งสองย่อมมีสิทธิฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่ดินพิพาทได้

● เรื่องที่ ๖**ประเด็นปัญหา :**

นายสมบัติ เป็นผู้ครอบครองที่ดินแทนบุคคลอื่น หากที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์รวม การบอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะแห่งการยึดถือแก่ผู้เป็นเจ้าของรวมในที่ดิน จะต้องบอกกล่าวแก่นายครุชิตและนายไพโรจน์ ซึ่งผู้เป็นเจ้าของรวมทุกคนหรือไม่

คำตอบ :

การที่นายสมบัติ ซึ่งเป็นผู้ครอบครองที่ดินแทนบุคคลอื่น ได้บอกกล่าวแสดงเจตนาเปลี่ยนการยึดถือที่ดินพิพาทไปยังโจทก์ ก็ย่อมมีผลเป็นการบอกกล่าวที่สมบูรณ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๔๑ แล้วโดยไม่ต้องบอกกล่าวไปยังเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมให้ครบทุกคน เนื่องจากนายครุชิตและนายไพโรจน์ ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาท นายครุชิตและนายไพโรจน์คนใดคนหนึ่งย่อมมีสิทธิจัดการดูแลที่ดินพิพาททั้งหมด

ที่มา : (คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๖๙/๒๕๕๔)

ตามฎีกาปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีตามที่โจทก์ฎีกาเพียงประเด็นเดียวว่า จำเลยบอกกล่าวเปลี่ยนการยึดถือแก่โจทก์ผู้เป็นเจ้าของรวม โดยไม่ได้บอกกล่าวแก่นาย บ. ด้วย ถือเป็นการบอกกล่าวที่ชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๔๑ แล้วหรือไม่ เห็นว่า โจทก์กับนาย บ. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินพิพาท โจทก์และนาย บ. คนใดคนหนึ่งย่อมมีสิทธิจัดการดูแลที่ดินพิพาททั้งหมด ดังนั้นการที่จำเลยบอกกล่าวแสดงเจตนาเปลี่ยนการยึดถือที่ดินพิพาทไปยังโจทก์ ก็ย่อมมีผลเป็นการบอกกล่าวที่สมบูรณ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๔๑ แล้วโดยไม่ต้องบอกกล่าวไปยังเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมให้ครบทุกคน

● เรื่องที่ ๗**ประเด็นปัญหา :**

นายกรุงฟ้องขอให้เพิกถอนการซื้อขายที่ดินโดยอ้างว่านายเกริกและนายภูมิ ได้สมคบกันจดทะเบียนโอนซื้อขายที่ดินโดยไม่สุจริตไม่มีการชำระราคากันจริง เป็นเรื่องการฟ้องขอเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๗ หรือไม่ หากฟ้องได้จะต้องฟ้องภายในกี่ปี

คำตอบ :

นายกฤษฎ์ ชอบที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนเมื่อใดก็ได้ เนื่องจากการแสดงเจตนาของนายเกริก และนายภูมิ ในทางทะเลเบียนเกี่ยวกับที่ดินพิพาท เป็นการแสดงเจตนาหลงโดยสมรู้กันเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง และผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ ก็ได้ ดังนั้น ฟ้องของนายกฤษฎ์ มิใช่เป็นการฟ้องขอเพิกถอนการฉ้อฉล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๓/ ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องฟ้องภายใน ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๔๐

ที่มา : (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๔๑/๒๕๔๗)

จำเลยทั้งสองสมคบกันจดทะเบียนโอนซื้อขายที่ดินพิพาทโดยไม่สุจริตและไม่มี การชำระเงินกันจริง จำเลยที่ ๒ ไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทที่แท้จริง การแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสองในทางทะเลเบียนเกี่ยวกับที่ดินพิพาท จึงเป็นการแสดงเจตนาหลงโดยสมรู้กันเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๕ วรรคหนึ่ง และผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดจะยกความเสียเปล่าแห่งโมฆะกรรมขึ้นกล่าวอ้างตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๒ ก็ได้ โจทก์ทั้งสองชอบที่จะฟ้องขอให้เพิกถอนเมื่อใดก็ได้ ฟ้องโจทก์ทั้งสองมิใช่ การฟ้องขอเพิกถอนการฉ้อฉล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๓/ ไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องฟ้องภายใน ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๔๐

การทำนิติกรรมของผู้เยาว์

นายณัฐฐิติพัฒน์ กุลเพิ่มทวีรัชต์

ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

การทำนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนที่จะมีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องสอบสวนสิทธิและความสามารถของบุคคลที่มายื่นคำขอ ตลอดจนความสมบูรณ์ของนิติกรรมเป็นลำดับแรก เพื่อให้ทราบถึงสิทธิ ความสามารถในการใช้สิทธิของคู่สัญญาหรือผู้ยื่นคำขอ ว่ามีสิทธิและความสามารถตามที่จะมาขอให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ตามความประสงค์หรือไม่ ซึ่งบุคคลตามกฎหมายแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล บุคคลซึ่งกฎหมายถือว่าเป็นผู้หย่อนความสามารถในการใช้สิทธิทำนิติกรรม มี ๓ ประเภท คือ ผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ และคนเสมือนไร้ความสามารถ ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอการทำนิติกรรมของผู้เยาว์ เพื่อเผยแพร่เป็นความรู้และเป็นแนวทางปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ผู้เยาว์ คือ บุคคลซึ่งมีอายุไม่ถึงยี่สิบปีบริบูรณ์ โดยจะพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ หรือเมื่อทำการสมรสอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้ (ม. ๑๙, ๒๐ และ ๑๔๔๘ ป.พ.พ.)

● การทำนิติกรรมของผู้เยาว์

ก. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน ถ้าผู้เยาว์ได้ทำลงโดยไม่ได้รับความยินยอม นิติกรรมนั้นเป็นโมฆียะ (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)

เว้นแต่ นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถทำได้โดยลำพังโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม มีนิติกรรม ๓ ประเภท ดังนี้

๑. นิติกรรมที่เป็นคุณประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว คือ

๑.๑ นิติกรรมซึ่งได้มาซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่ง เช่น การรับให้ที่ดินที่มีผู้ให้โดยเสน่หาหรือรับทรัพย์สินตามพินัยกรรมอันไม่มีการติดพันใด (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)

๑.๒ นิติกรรมซึ่งทำให้ผู้เยาว์หลุดพ้นจากหน้าที่อันใดอันหนึ่ง (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)

๒. นิติกรรมที่ผู้เยาว์ต้องทำเองเฉพาะตัว (ม. ๒๓ ป.พ.พ.) ตลอดจนผู้เยาว์ทำพินัยกรรมได้เมื่ออายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ (ม. ๒๕ ป.พ.พ.)

๓. นิติกรรมที่จำเป็นในการดำรงชีพของผู้เยาว์ตามสมควร และสมแก่ฐานะานุรูป (ม. ๒๔ ป.พ.พ.)

ข. นิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำได้ โดยต้องขออนุญาตศาลก่อน (ตาม ม. ๑๕๓/๔ แห่ง ป.พ.พ.) มีดังนี้

๑. นิติกรรมเกี่ยวทรัพย์สินของผู้เยาว์บางประการที่ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองไม่อาจทำได้โดยลำพัง ต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน ดังนี้

๑.๑ ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลดจำนอง หรือโอนสิทธิจำนองซึ่งอสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ที่อาจจำนองได้

๑.๒ กระทำให้สูญสิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งทรัพย์สินสิทธิของผู้เยาว์อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

๑.๓ ก่อตั้งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน ภาระติดพัน ในอสังหาริมทรัพย์ หรือทรัพย์สินอื่นใดในอสังหาริมทรัพย์

๑.๔ จำหน่ายไปทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งสิทธิเรียกร้องที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน ในอสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์ที่อาจจำนองได้ หรือสิทธิเรียกร้องที่จะให้ทรัพย์สินเช่นนั้นของผู้เยาว์ ปลอดจากทรัพย์สินที่มีอยู่เหนือทรัพย์สินนั้น

๑.๕ ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เกินสามปี

๑.๖ ก่อซื้อผูกพันใดๆ ที่มุ่งให้เกิดผลตามข้อ ๑.๑ ๑.๒ หรือ ๑.๓

๑.๗ ให้กู้ยืมเงิน

๑.๘ ให้โดยเสนาหา เว้นแต่จะเอาเงินได้ของผู้เยาว์ให้แทนผู้เยาว์เพื่อการกุศลสาธารณะ เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา ทั้งนี้พอสมควรแก่ฐานะานุรูปของผู้เยาว์

๑.๙ รับการให้โดยเสนาหาที่มีเงื่อนไขหรือภาระติดพัน หรือไม่รับการให้โดยเสนาหา

๑.๑๐ ประกันโดยประการใดๆ อันอาจมีผลให้ผู้เยาว์ ต้องถูกบังคับชำระหนี้หรือ ทำนิติกรรมอื่นที่มีผลให้ผู้เยาว์ต้องรับเป็นผู้รับชำระหนี้ของบุคคลอื่นหรือแทนบุคคลอื่น

๑.๑๑ นำทรัพย์สินไปแสวงหาผลประโยชน์นอกจากในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๙๘/๔ (๑) (๒) หรือ (๓)

๑.๑๒ ประนีประนอมยอมความ

๑.๑๓ มอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

หากฝ่าฝืนกระทำไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล กฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ว่าเป็นโมฆะ ผลจะเป็นประการใดแล้วแต่เหตุที่จะอ้าง เช่น อ้างว่ากระทำฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือแตกต่างกับ บทบัญญัติของกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนยอมตกเป็นโมฆะ แต่ถ้าวางว่าผู้แทนโดยชอบธรรมกระทำโดยไม่มีอำนาจ นิติกรรมนั้นย่อมไม่สมบูรณ์หรือไม่มีผลใช้บังคับ เป็นต้น

๒. ถ้าในกิจการใดประโยชน์ของผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองรวมทั้งคู่สมรสหรือบุตร รวมถึงประโยชน์ในกิจการตามมาตรา ๑๕๓๖ ด้วยขัดกับประโยชน์ของผู้เยาว์ ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือ ผู้ปกครองต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อนจึงจะทำการนั้นได้ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ (ฝ่าฝืนมีผลเป็นโมฆะ) (ม. ๑๕๓/๕ ๑๕๓๖ และ ๑๕๙๘/๓ ป.พ.พ.)

๓. กรณีที่ผู้ใช้อำนาจปกครองและผู้ปกครองไม่อาจทำได้โดยลำพังแล้ว ก็ไม่อาจให้ความยินยอม ให้ผู้เยาว์เป็นผู้ทำเองได้ด้วย หากฝ่าฝืนกระทำนิติกรรมไปย่อมมีผลไม่สมบูรณ์หรือตกเป็นโมฆะใช้ไม่ได้ นิติกรรมดังกล่าวข้างต้นจะกระทำได้ก็แต่โดยได้รับอนุญาตจากศาลเท่านั้น

ค. กรณีผู้แทนโดยชอบธรรมไม่มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ (นอกจาก ม. ๑๕๓/๔, ๑๕๓/๕, ๑๕๓๖ ป.พ.พ.) มีดังนี้

๑. กรณีที่ผู้โอนทรัพย์สินให้ผู้เยาว์โดยพินัยกรรมหรือโดยการให้โดยเสนาหาซึ่งมีเงื่อนไขว่า ให้บุคคลอื่นนอกจากผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองเป็นผู้จัดการทรัพย์สินที่โอนให้จนกว่าผู้เยาว์ จะบรรลุนิติภาวะ กรณีเช่นนี้ผู้แทนโดยชอบธรรมไม่มีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ม. ๑๕๓/๗ ป.พ.พ.)

๒. กรณีที่ผู้ใช้อำนาจปกครองสละมรดกและผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้สืบสันดานนั้นสืบมรดกได้ตาม สิทธิของตน ผู้ใช้อำนาจปกครองซึ่งสละมรดกนั้นไม่มีสิทธิในส่วนทรัพย์สินอันผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้สืบสันดานของตน ได้รับมรดกมาในอันที่จะจัดการและใช้ทรัพย์สินที่ผู้เยาว์ได้รับมรดกมา (ม. ๑๖๑๖ ป.พ.พ.)

๓. ผู้ใช้อำนาจปกครองและผู้ปกครองต้องจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ด้วยความระมัดระวัง เช่น วิทยุชุมชนจะฟังกระทำ จะจัดการตามอำเภอใจให้เสียหายมิได้ (ม. ๑๕๓/๑ ป.พ.พ.)

๔. ผู้ใช้อำนาจปกครองและผู้ปกครองจะทำหน้าที่บุตรจะต้องทำเองโดยมิได้รับความยินยอมของบุตรไม่ได้ (เป็นหน้าที่ที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถพิเศษของผู้เยาว์ เช่น สัญญารับจ้างร้องเพลง แสดงภาพยนตร์ เป็นต้น) (ม. ๑๕๓/๒ ป.พ.พ.)

● ประเภทผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ มี ๒ ประเภท คือ

๑. ผู้ใช้อำนาจปกครอง ได้แก่ บิดามารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองร่วมกัน ยกเว้นบางกรณี ที่อำนาจปกครองอยู่กับบิดาหรือมารดาเพียงฝ่ายเดียว บิดาหรือมารดาฝ่ายนั้นย่อมเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของบุตรผู้เยาว์

๒. ผู้ปกครอง แต่งตั้งโดยศาล มีขึ้นได้ใน ๒ กรณี

๒.๑ ผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดา (หมายถึง ตายหรือไม่ปรากฏ)

๒.๒ บิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครองตามที่บัญญัติไว้ในบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

● การสอบสวนสิทธิและความสามารถของผู้เยาว์

- ผู้เยาว์ เป็นผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะอยู่ในความดูแลของผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง นิติกรรมที่ผู้เยาว์ไม่สามารถทำได้ด้วยตนเองต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมทำนิติกรรมแทน เว้นแต่นิติกรรมตามมาตรา ๑๕๓/๔ แห่ง ป.พ.พ. ผู้ใช้อำนาจปกครองจะทำได้ต้องขออนุญาตจากศาลก่อน

- การยื่นคำขอแสดงตัวเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองเพื่อทำการแทนผู้เยาว์ โดยทำคำขอแสดงตัวเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองผู้เยาว์ (ท.ด. ๙) ต้องให้บิดามารดายื่นคำขอร่วมกัน เว้นแต่อำนาจปกครองอยู่กับบิดาหรือมารดา ในกรณีดังนี้

๑. บิดาหรือมารดาตาย

๒. ไม่แน่นอนว่าบิดาหรือมารดามีชีวิตอยู่หรือตาย

๓. บิดาหรือมารดาถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

๔. บิดาหรือมารดาต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลเพราะจิตฟั่นเฟือน

๕. ศาลสั่งให้อำนาจปกครองอยู่กับบิดาหรือมารดา

อำนาจปกครองอยู่กับมารดาในกรณีที่บุตรเกิดจากหญิงที่ไม่ได้มีการสมรสกับชายและยังไม่ได้เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

- กรณีผู้เยาว์อายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป ผู้เยาว์จะต้องมาให้ถ้อยคำว่าตนอยู่ในความปกครองและยินยอมให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำนิติกรรมแทนตน (คำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๑๐/๒๔๓/๕ ลว. ๒๐ มกราคม ๒๔๓/๕)

- กรณีผู้เยาว์รับให้ที่ดิน ถ้าผู้เยาว์อายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป สามารถทำเองได้ แต่ถ้าผู้เยาว์อายุไม่ถึง ๗ ปี ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน

● สรุปการทำนิติกรรมของผู้เยาว์

ประเภทของบุคคล	ความสามารถในการทำนิติกรรม	การจดทะเบียน
ผู้เยาว์ ผู้เยาว์ คือ บุคคลซึ่งมีอายุไม่ถึงสิบปีบริบูรณ์ เว้นแต่ทำการสมรสเมื่ออายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว	- ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน - ประเภทนิติกรรม มีดังนี้ ๑. ขาย (ผู้เยาว์ซื้อ) ๒. ขายฝาก (กรณีผู้เยาว์รับซื้อฝากจำนวนเงินที่รับซื้อฝากต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของราคาตลาดทรัพย์สินนั้น) ๓. กรรณสิทธิรวม (ผู้เยาว์ขอถือกรรณสิทธิรวมโดยมีค่าตอบแทน (ซื้อ)) ๔. เวนคืน (กรณีมีการรังวัดแบ่งเวนคืน) ๕. จำนอง (กรณีผู้เยาว์รับ จำนองลำดับแรก จำนวนเงินที่รับจำนองต้องไม่เกินกึ่งของราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น) ๖. เช่า (ผู้เยาว์เช่า) ๗. ภาระจำยอม/สิทธิเก็บกิน/สิทธิเหนือพื้นดิน/สิทธิอาศัย/ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์/บุริมสิทธิ (กรณีผู้เยาว์เป็นผู้ได้รับสิทธิ) ๘. สอบเขต แบ่งแยกในนามเดิม และรวมโฉนด (กรณีไม่มีการคัดค้านด้านรังวัด)	๑. ถ้าได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนได้ ๒. กรณีไม่มีคำยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดทะเบียนได้ต่อเมื่อคู่กรณียินยอมให้จดทะเบียน
	- นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถทำได้โดยลำพังโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม มีดังนี้ ๑. ให้ (กรณีผู้เยาว์รับให้โดยไม่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน/มีภาระผูกพันอยู่) ๒. กรรณสิทธิรวม (ผู้เยาว์ขอถือกรรณสิทธิรวมโดยไม่มีค่าตอบแทน และไม่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน) ๓. มรดก (ผู้เยาว์รับมรดก) ๔. โอนชำระค่าหนี้ ๕. โอนตามคำสั่งศาล ๖. จำนอง (ผู้เยาว์ไถ่ถอนจากจำนอง) ๗. ห้ามโอน (ผู้เยาว์รับมรดกตามพินัยกรรมที่มีข้อกำหนดห้ามโอน)	๑. กรณีผู้เยาว์อายุ ๗ ปีขึ้นไป พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจดทะเบียนได้ ๒. กรณีผู้เยาว์อายุต่ำกว่า ๗ ปี พนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนให้ได้ต่อเมื่อผู้แทนโดยชอบธรรมมาทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์

ประเภทของบุคคล	ความสามารถ ในการทำนิติกรรม	การจดทะเบียน
	- นิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้เยาว์บางประการที่ผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองไม่อาจทำได้โดยลำพัง ต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน (นิติกรรมที่มีผลเป็นการจำหน่าย จ่ายโอน การก่อตั้งสิทธิและนิติกรรมที่ทำให้ผู้เยาว์เสียสิทธิ) มีดังนี้ ๑. ขาย (ผู้เยาว์ขาย) ๒. ขายฝาก (ผู้เยาว์ขายฝาก หรือเป็นผู้รับซื้อฝากกรณีจำนวนเงินที่รับซื้อฝากเกินถึงราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น) ๓. ให้ (ผู้เยาว์ให้ หรือกรณีรับให้โดยมีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน เช่น รับให้โดยมีเงื่อนไขห้ามขาย, รับให้แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น) ๔. กรรมสิทธิ์รวม (ผู้เยาว์ให้ถือกรรมสิทธิ์รวม หรือกรณีผู้เยาว์ขอถือกรรมสิทธิ์รวมไม่มีค่าตอบแทน แต่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน เช่น กรรมสิทธิ์รวม (รับให้) โดยมีข้อกำหนดห้ามขาย, กรรมสิทธิ์รวม (รับให้) แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น) ๕. มรดก (ผู้เยาว์สละมรดก) ๖. แลกเปลี่ยน ๗. โอนเป็นที่สาธารณประโยชน์/แบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์ ๘. จำนอง (ผู้เยาว์จำนอง หรือกรณีผู้เยาว์รับจำนองมิใช่การจำนองลำดับแรกและจำนวนเงินที่รับจำนองเกินถึงราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น) ๙. เช่า (ผู้เยาว์ให้เช่าเกินกว่า ๓ ปี) ๑๐. บรรยายส่วน ๑๑. ภาระจำยอม/สิทธิเก็บกิน/สิทธิเหนือพื้นดิน/สิทธิอาศัย/ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์/บุริมสิทธิ (กรณีผู้เยาว์เป็นผู้ให้สิทธิกับบุคคลอื่น หรือผู้เยาว์จดทะเบียนยกเลิกสิทธิ) ๑๒. ห้ามโอน (ผู้เยาว์รับให้มีข้อกำหนดห้ามโอน (ม. ๑๗๐๐ ป.พ.พ.) ๑๓. สอบเขต แบ่งแยกในนามเดิม และรวมโอน (กรณีมีการคัดค้านรังวัด) ๑๔. แบ่งกรรมสิทธิ์รวม, แบ่งให้, แบ่งขาย	๑. พนักงานเจ้าหน้าที่จะจดทะเบียนได้ต่อเมื่อมีคำพิพากษาศาลในเรื่องนั้นมาประกอบการจดทะเบียน ๒. กรณีไม่มีคำพิพากษาศาลในเรื่องนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจดทะเบียนได้

● การทำนิติกรรมของผู้เยาว์แต่ละประเภทจดทะเบียน

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
๑. ขาย	ผู้เยาว์ขาย ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์ซื้อ ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๒. ขายฝาก	ผู้เยาว์ขายฝาก ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์รับซื้อฝาก ผู้เยาว์รับซื้อฝากจำนวนเงินที่รับซื้อฝากต้องไม่เกินกึ่งราคาตลาดของ อสังหาริมทรัพย์นั้นทำได้ (ม. ๑๕๔๘/๔ (๒) ป.พ.พ.) โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม แต่หากไม่เป็นตามกรณีดังกล่าวข้างต้น ต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๓. ให้	ผู้เยาว์ให้ ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๘) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์รับให้โดยไม่มีเงื่อนไข หรือค่าการะติดพัน ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์รับให้โดยมีภาระผูกพันอยู่ เช่น จำนอง การจำยอม เป็นต้น ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์รับให้โดยมีเงื่อนไข หรือค่าการะติดพัน เช่น รับให้โดยมีเงื่อนไขห้ามขาย, รับให้แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๙) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๔. กรรณสิทธิรวม	ผู้เยาว์ให้ถือกรรณสิทธิรวม ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑), (๘) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ผู้เยาว์ขอถือกรรณสิทธิรวม โดยไม่มีค่าตอบแทน และไม่มีเงื่อนไข หรือค่าการะติดพัน ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
- ผู้เยาว์ขอถือกรรมสิทธิ์รวม ไม่มีค่าตอบแทน แต่มีเงื่อนไขหรือค่าภาระติดพัน เช่น ขอถือกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) โดยมีข้อกำหนดห้ามขาย, ขอถือกรรมสิทธิ์รวม (รับให้) แล้วจดทะเบียนสิทธิเก็บกิน เป็นต้น	ทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๙) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
- ผู้เยาว์ขอถือกรรมสิทธิ์รวม โดยมีค่าตอบแทน (ซื้อ)	ทำได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๕. มรดก - ผู้เยาว์รับมรดก	ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)
- ผู้เยาว์สละมรดก	ทำได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม และขออนุญาตศาลก่อน (ม. ๑๖๑๑ ป.พ.พ.)
- ผู้เยาว์ทำพินัยกรรม	ผู้เยาว์ทำได้เมื่อมีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ (ม. ๒๕ ป.พ.พ.)
- ผู้เยาว์เป็นผู้จัดการมรดก	ผู้เยาว์เป็นผู้จัดการมรดกไม่ได้ (ม. ๑๓/๑๔ (๑) ป.พ.พ.) แต่หากศาลมีคำสั่งตั้งผู้เยาว์เป็นผู้จัดการมรดก ก่อนดำเนินการให้สอบถามศาลโดยระบุให้ชัดเจนว่า คำสั่งศาลดังกล่าวมีคำสั่งตั้งผู้เยาว์เป็นผู้จัดการมรดก โดยให้ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้ใช้อำนาจปกครองดำเนินการแทนผู้เยาว์ หรือศาลมีคำสั่งตั้งผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้ใช้อำนาจปกครองของผู้เยาว์เป็นผู้จัดการมรดก หากศาลแจ้งยืนยันมาประการใดก็ให้ดำเนินการต่อไป
๖. แลกเปลี่ยน	ทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๗. โอนชำระค่าหุ้น	ทำได้เนื่องจากมีฐานะเสมือนบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว (ม. ๒๓/วรรคสอง ป.พ.พ.)
๘. โอนตามกฎหมาย	เฉพาะกรณีมีกฎหมายกำหนดให้ทรัพย์สินของผู้เยาว์ตกเป็นของผู้รับโอน
๙. ลงชื่อคู่สมรส/แบ่งทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส	ผู้เยาว์ทำได้ เมื่อผู้เยาว์ทำการสมรสโดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งถือว่าบรรลุนิติภาวะโดยการสมรส (ม. ๒๐ ป.พ.พ.)
๑๐. โอนตามคำสั่งศาล	ทำได้โดยพิจารณาจากคำสั่งศาล และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
๑๑. โอนเป็นที่สาธารณประโยชน์/ แบ่งหักเป็นที่สาธารณประโยชน์	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๘) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๑๒. เวนคืน - กรณีมีพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืน แล้วผู้เยาว์ตกลงขายที่ดิน - กรณีมีพระราชบัญญัติ เวนคืนที่ดินของผู้เยาว์	ในกรณีนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จัดทำสัญญาซื้อขายมิใช่พนักงานเจ้าหน้าที่ กรมที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่กรมที่ดินมีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขหลักฐาน ทางทะเบียนในหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเท่านั้น (ม. ๑๑ พ.ร.บ. ว่าด้วย การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐) หากมีการรังวัดแบ่งเวนคืน ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และต้อง ให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน เนื่องจากกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตกเป็นของผู้เวนคืนแล้ว ตาม ม. ๑๖ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หากมีการรังวัดแบ่งเวนคืนทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทน โดยชอบธรรมก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม.๒๑ ป.พ.พ.)
๑๓. จำนอง - ผู้เยาว์จำนอง - ผู้เยาว์รับจำนอง - ผู้เยาว์ไถ่ถอนจากจำนอง	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.) ผู้เยาว์รับจำนองลำดับแรกจำนวนเงินที่รับจำนองต้องไม่เกินกึ่งราคาตลาด ของอสังหาริมทรัพย์นั้นทำได้ (ม. ๑๕๙๘/๔ (๒) ป.พ.พ.) โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม แต่หากไม่เป็นตามกรณีดังกล่าว ข้างต้นต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑๑) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.) ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทน โดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)
๑๔. เช่า - ผู้เยาว์ให้เช่าเกินกว่า ๓ ปี - ผู้เยาว์เช่า	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๕) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.) ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และต้อง ให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๑๕. บรรยายส่วน	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑๒) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)

ประเภทการจดทะเบียน	การทำนิติกรรมของผู้เยาว์
๑๖. ภาระจำยอม/สิทธิเก็บกิน/สิทธิเหนือพื้นดิน/สิทธิอาศัย/ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์/บุริมสิทธิ - ผู้เยาว์เป็นผู้ให้สิทธิกับบุคคลอื่น - ผู้เยาว์เป็นผู้ได้รับสิทธิ - ผู้เยาว์จดทะเบียนยกเลิกสิทธิ	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๓) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อนและต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๒) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๑๗. ห้ามโอน - ผู้เยาว์รับให้มีข้อกำหนดห้ามโอน (ม. ๑๗/๐๐ ป.พ.พ.) - ผู้เยาว์รับมรดกตามพินัยกรรมที่มีข้อกำหนดห้ามโอน	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๙) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ. และหนังสือ ที่ มท ๐๗/๑๒/ว ๑๑๖๓๖ ลว. ๓๑ พ.ค. ๒๕๓๔)
	ผู้เยาว์ทำได้โดยลำพัง ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.)
๑๘. สอบเขต แบ่งแยกในนามเดิมและรวมโอน	ทำได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม (ม. ๒๒ ป.พ.พ.) แต่หากวังวัดแล้วมีการคัดค้าน ต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๔ (๑๒) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)
๑๙. แบ่งกรรมสิทธิ์รวม แบ่งให้แบ่งขาย	ทำได้โดยต้องขออนุญาตศาลก่อน และต้องให้ผู้ใช้อำนาจปกครองทำแทน (ม. ๑๕๓/๒ (๑), (๘), (๑๒) และ ม. ๒๑ ป.พ.พ.)

การนำรถยนต์ราชการไปใช้ส่วนตัว

นางภคนันท์ ภูคองน้ำ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กองแผนงาน

การที่ข้าราชการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “รถส่วนกลาง” หมายความว่า รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่จัดไว้และใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ และข้อ ๑๓ วรรคสอง รถส่วนกลาง ให้ใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ทั้งระเบียบดังกล่าวได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้รถราชการ และการเบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงของรถแต่ละประเภทไว้ เพื่อให้ส่วนราชการต่างๆ ที่อยู่บังคับระเบียบฯ ถือปฏิบัติให้ถูกต้องตรงตามประเภทและวัตถุประสงค์ของการใช้รถราชการ ดังนั้น การที่ข้าราชการได้นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง และเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากทางราชการ เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ มีความผิดวินัยร้ายแรง

ในเรื่องดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้ทำหนังสือถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยให้ข้อสังเกตการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง หลังได้รับเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนว่า ข้าราชการบางหน่วยงาน ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งที่ราชการจัดรถประจำตำแหน่งให้ ได้นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง และเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากทางราชการ^๑

โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นว่า การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการเป็นจำนวนมาก และเห็นควรให้มีหนังสือแจ้งข้อสังเกตไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้รักษาการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้กำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบว่า ข้าราชการผู้ใดที่มีได้ดำรงตำแหน่งที่มีรถประจำตำแหน่งจะนำรถส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่งมิได้ ข้าราชการผู้ใดกระทำการดังกล่าวให้ถือว่า มีความผิดวินัยร้ายแรงด้วย จึงขอแจ้งมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มีข้อสังเกต การใช้รถส่วนกลางเป็นพาหนะไป – กลับ ระหว่างบ้านพักกับที่ทำงานจะกระทำได้หรือไม่^๒ โดยมีประเด็นที่ว่า ข้าราชการหน่วยงานรัฐแห่งหนึ่งได้นำรถยนต์ส่วนกลางซึ่งเป็นรถที่มีไว้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของหน่วยงานไปใช้ในลักษณะรถประจำตำแหน่ง โดยข้าราชการหน่วยงานของรัฐสั่งการพนักงานขับรถโดยตรง และให้พนักงานขับรถเป็นผู้เก็บกุญแจรถไว้ และยังให้พนักงานขับรถดังกล่าวไปส่งตนระหว่างบ้านพักโดยไม่มีการจัดทำเอกสารควบคุมการใช้รถตามระเบียบของทางราชการ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใช้รถเพื่องานราชการหรือไม่ หรือเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งานในแต่ละวันได้นำรถมาเก็บรักษาที่โรงเก็บรถภายในหน่วยงานหรือไม่ กรณีนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้มูลว่า เป็นการไม่ปฏิบัติ

^๑ หนังสือที่ ปช ๐๐๐๓/๐๐๙๔ เรื่อง ข้อสังเกตการณ์นำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙

^๒ พัชรภรณ์ อินทริยงค์ เรื่อง การใช้รถหลวง, มุมข้าราชการออนไลน์

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ กระทำการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ โดยอาศัยโอกาสที่ตนมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตใช้รถส่วนกลางแต่กลับนำรถไปใช้ในลักษณะที่เป็นรถประจำส่วนตัว การใช้รถยนต์ของทางราชการไป – กลับ ที่พักเป็นประจำส่วนตัวแม้จะมีระยะทางสั้นๆ ก็ถือได้ว่าเป็นการใช้รถยนต์ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและเป็นการกระทำการทุจริต ซึ่งจะต้องถูกดำเนินการทางอาญาและทางวินัย

ภายหลังสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือให้ส่วนราชการต่างๆ กำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบการใช้รถส่วนกลางที่อยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้การใช้รถส่วนกลางของส่วนราชการเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบฯ โดยให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดดังต่อไปนี้

๑. กำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบการใช้รถส่วนกลางที่อยู่ในความควบคุมและรับผิดชอบให้นำไปใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของส่วนราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการเจ้าของรถนั้นกำหนดขึ้นเท่านั้น เพื่อมิให้มิข้าราชการในสังกัดที่ได้ดำรงตำแหน่งที่มีรถประจำตำแหน่ง นำรถส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง

๒. ตรวจสอบใบอนุญาตขอใช้รถส่วนกลางตามแบบ ๓ ทำयरระเบียบฯ โดยเปรียบเทียบกับหลักฐาน การใช้รถส่วนกลางตามแบบ ๔ ทำयरระเบียบฯ ว่าพนักงานขับรถได้ลงรายการตามความเป็นจริงหรือไม่ และถูกต้องตรงตามหลักฐานการเบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงของรถส่วนกลางหรือไม่ เพื่อเป็นหลักฐานการนำรถส่วนกลางไปใช้เพื่อกิจการอันเป็นส่วนรวมของราชการ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนราชการเจ้าของรถกำหนดขึ้น

๓. ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่า มีข้าราชการรายใดที่ได้ดำรงตำแหน่งที่มีรถประจำตำแหน่งนำรถส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง ให้หัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการรายนั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

๔. ในการขออนุญาตนำรถส่วนกลางไปเก็บรักษาที่อื่นเป็นการชั่วคราวอันเนื่องมาจากส่วนราชการ ไม่มีสถานที่เก็บรักษาให้ปลอดภัยเพียงพอ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษารถส่วนกลางจัดทำรายงานการขออนุญาต พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดของสถานที่ที่จะนำไปเก็บรักษา ซึ่งแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า มีความปลอดภัยเพียงพอ เสนอประกอบการพิจารณาของผู้อำนาจอนุญาตด้วยทุกครั้ง และเมื่อได้รับอนุญาตดังกล่าวแล้ว ให้ส่วนราชการรายงานผู้รักษาการตามระเบียบฯ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ทราบด้วยตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๖ ทวิ

๕. กรณีที่รถส่วนกลางคันใดได้รับอนุมัติยกเว้นการมีตราเครื่องหมายและอักษรชื่อแสดงสังกัดของส่วนราชการไว้ที่ด้านนอกรถ หรือได้รับอนุญาตให้นำไปเก็บรักษาที่อื่นเป็นการชั่วคราว อันเนื่องมาจากส่วนราชการไม่มีที่เก็บรักษาปลอดภัยเพียงพอ ส่วนราชการต่างๆ สมควรพิจารณาทบทวนเหตุผลและความจำเป็นของการอนุมัติหรืออนุญาตดังกล่าวในช่วงเวลาอันเหมาะสมอยู่เสมอ เช่น อย่างน้อยปีละครั้ง ภายในวันที่ ๓๐ ก.ย. ของทุกปี เพื่อป้องกันมิให้มีการนำรถส่วนกลางไปใช้เสมือนเป็นรถประจำตำแหน่ง และเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของรถส่วนกลางอันเป็นเท็จอีกทางหนึ่ง รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้คณะกรรมการรถราชการเพื่อทราบด้วย

ตามตัวอย่างคำพิพากษาคดีทุจริตต่อหน้าที่ราชการหมายเลขคำที่ อ.๒๑๑๓/๒๕๕๔ คดีที่พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ ๒ เป็นโจทก์ฟ้อง นายแพทย์ ช. เป็นจำเลยในความผิดฐานเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็น

เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กรณีเอารถหลวงและทรัพย์สินไปใช้ส่วนตัวโดยไม่มีอำนาจ โดยจำเลย ขณะดำรงตำแหน่งในหน้าที่ราชการ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต สั่งให้เจ้าหน้าที่นำรถยนต์ส่วนบุคคล ๔ คันไป ใช้ในงานวิเวกหุบตรสาว เพื่อใช้รับส่งผู้เข้าร่วมพิธีและขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและที่โรงแรม ซึ่งทั้งหมด เป็นทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ชี้มูลความผิด ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัว สร้างความเสียหาย แก่รัฐและหน่วยงานราชการ

ศาลพิเคราะห์แล้ว มีความเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่จริง พิพากษาจำคุก ๕ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ในการพิจารณาคดี ลดโทษ ให้กึ่งหนึ่งคงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยสำนึกถึงความผิดของตัวเอง ชดใช้ ค่าเสียหายคืนให้รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ให้รอลงอาญา มีกำหนด ๒ ปี

การกระทำที่กล่าวมาข้างต้นถือเป็นอุทธรณ์เพื่อเตือนสติให้บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ การรักษาทรัพย์สินของทางราชการ และการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่ทางราชการกำหนด การฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของระเบียบ กฎหมาย ส่วนก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการทั้งสิ้น นอกจากนี้ผู้กระทำผิด ดังกล่าวยังต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประมวล กฎหมายอาญา รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๒๓/๑ อีกด้วย

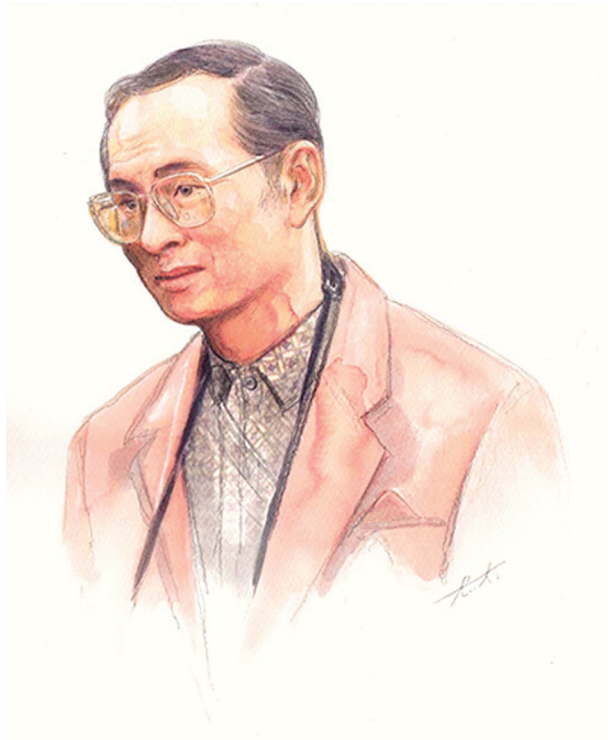

ข้อมูล : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรพระราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๗ ตอนที่ ๑๐๓ ฉบับพิเศษ หน้า ๓ ลงวันที่ ๓/ กรกฎาคม ๒๕๒๓

: การใช้รถหลวง มุมข่าวราชการออนไลน์ เข้าถึงได้จาก www.oag.go.th/sites/default/files/new/01_5.pdf

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๕๒๓/ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้รถส่วนบุคคล

“ความจริงใจต่อผู้อื่นเป็นคุณธรรมสำคัญมาก
สำหรับผู้ที่ต้องการความสำเร็จและความเจริญ
เพราะช่วยให้สามารถจัดปัดเป่าปัญหาได้มากมาย
โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอันเกิดจากความกินแหนงแคลงใจ
และเอารัดเอาเปรียบกัน
นอกจากนั้น ยังทำให้ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ
และความร่วมมือสนับสนุนจากทุกคนทุกฝ่าย
ที่เชื่อมั่นในเหตุผลและความดี
ผู้มีความจริงใจจะทำการสิ่งใดก็มักสำเร็จได้โดยราบรื่น”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

ขวัญชัย อนันต์ทนนท์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ประเด็นเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยศาลพิพากษาให้กรมที่ดินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายมีหลายกรณี ฉบับนี้จึงขอเสนอคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและผิดพลาดคลาดเคลื่อน

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๓/๙/๒๕๖๐

- **อ้างถึง** คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๐
- **ผู้ฟ้องคดี** นาย บ กับพวกรวม ๒ คน
- **ผู้ถูกฟ้องคดี** กรมที่ดิน
- **เรื่อง** คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- **กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง**
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีทั้งสองฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ เลขที่ดิน ๒๐๓ ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) เนื้อที่ ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา โดยได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวจากนาง ส เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ ในราคาตารางวาละ ๓๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขอสอบเขตที่ดินและแบ่งกรรมสิทธิ์รวมที่ดินแปลงดังกล่าว ปรากฏว่าผลการรังวัดได้เนื้อที่จำนวน ๓ งาน ๙๕ ตารางวา มีจำนวนเนื้อที่ขาดหายไปจำนวน ๔๙ ตารางวา ซึ่งน้อยกว่าเดิมขณะทำการซื้อขาย การที่จำนวนเนื้อที่ขาดหายไปนั้น เนื่องจากการคำนวณเนื้อที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อน อันเกิดจากความประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลำลูกกา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบผลการรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ของที่ดินแปลงดังกล่าวจากเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ ต่อมา อธิบดีกรมที่ดิน ได้มีคำสั่งที่ ๒๓๔๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ ให้แก้ไขเนื้อที่ในโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจากเดิมมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา เป็น ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓ อุทธรณ์คัดค้านคำสั่งดังกล่าวแล้ว แต่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๔)/๓๘๘๖๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองทราบ โดยอธิบดีกรมที่ดินได้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่าการกระทำของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลำลูกกา ดังกล่าว เป็นการกระทำ

โดยบกพร่องหรือประมาทเลินเล่อต่อหน้าที่ อันเป็นการกระทำละเมิด ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ทำให้เข้าใจผิดในจำนวนเนื้อที่ที่ดินที่ทำการซื้อขายว่ามีจำนวนตามที่ปรากฏในโฉนดที่ดิน เป็นเหตุให้ต้องซื้อที่ดินในราคาที่สูงขึ้นหรือมากกว่าความเป็นจริง หากคิดจากเนื้อที่ที่ตลาดเคลื่อนหรือลดลง ๔๙ ตารางวา เป็นจำนวนเงิน ๑,๘๖๒,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบความเสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจำนวน ๑,๘๖๒,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ จนถึงวันฟ้องคดี ขอดิดเป็นเวลา ๑๒ เดือน เป็นจำนวนเงิน ๑๓๙,๖๕๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒,๐๐๑,๖๕๐ บาท และดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องอีกร้อยละ ๗.๕ ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จ

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑,๖๐๑,๖๐๔.๙๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๔๘๙,๘๖๕.๐๙ บาท ดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนแห่งการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ส่วนคำขออื่น นอกจากนี้ ให้ยก

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่ง ที่ ๒๓๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ ให้แก้ไขเนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ หน้าสำรวจ ๙๕๕๐ ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จากเดิมมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา เป็น ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่คำนวณเนื้อที่ผิดพลาดเคลื่อนโดยคำนวณทางพิกัดฉากแบบคูณไขว้ไว้ผิดพลาดเคลื่อนมีผลทำให้การคำนวณเนื้อที่ผิดพลาดไปด้วย และผลการคำนวณตรวจสอบได้เนื้อที่ ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ซึ่งถูกต้องตรงกันกับการรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขา ลำลูกกา เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ และถูกต้องตรงตามหลักวิชาการรังวัดแล้ว และผู้ฟ้องคดีทั้งสองชอบที่จะไปใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ขายที่ดินแปลงนี้ให้แก่ตนตามกฎหมายต่อไป มิใช่มาเรียกร้องเอาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ได้มีคำสั่งทางปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วได้กำหนดประเด็นที่จะต้องพิจารณาในชั้นอุทธรณ์ว่าการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ เลขที่ดิน ๒๐๓ ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีจนเป็นเหตุให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่ง ที่ ๒๓๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ ให้แก้ไขเนื้อที่ในโฉนดที่ดินดังกล่าว จำนวนเนื้อที่ลดลง ๔๙ ตารางวา เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองหรือไม่ เพียงใด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ หน้าสำรวจ ๙๕๕๐ ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (ธัญบุรี) เนื้อที่ตามโฉนดที่ดินระบุไว้จำนวน ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา โดยได้ซื้อมาจากนาง ส เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ จากนั้นผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขอแบ่งกรรมสิทธิ์รวมโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ และนัดทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผลการรังวัดปรากฏว่า รูปแผนที่ตรงกันอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย ส่วนเนื้อที่แตกต่างจากเดิม เดิมเนื้อที่ ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา คำนวณใหม่ได้เนื้อที่ ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ต่อมาผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้ยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมเป็นการรังวัดสอบเขตที่ดินแทน และยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่แก้ไขเนื้อที่ให้ผู้ถูกต้องตรง

ตามความเป็นจริงได้ตามบันทึกถ้อยคำ (ท.ด. ๑๖) ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ เมื่อตรวจสอบรายการรังวัด (ร.ว. ๓ ก.) แล้วปรากฏว่า ขั้นตอนการรณนึ่งที่มีการลบค่าพิคคณาคั่งและนำมาคูณกับผลบวกค่าพิคคณารวมผิดพลาดคลาดเคลื่อน

จังหวัดปทุมธานีพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ทำให้เนื้อที่ในโฉนดที่ดินต่างจากเดิม เนื่องจากเจ้าหน้าที่คำนวณเนื้อที่ผิดพลาด จึงเป็นการออกโฉนดที่ดินไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนเห็นควรแก้ไขเนื้อที่ให้ผู้ถูกต้องตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกต้องคดีพิจารณาต่อไป ผู้ถูกต้องคดีตรวจสอบแล้วเห็นว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ นั้น เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการคำนวณไว้ผิดพลาดคลาดเคลื่อน โดยคำนวณทางพิคคณาคั่งแบบคูณไขว้ไว้ผิดพลาด มีผลทำให้การคำนวณเนื้อที่ผิดพลาดไปด้วย ผลการคำนวณตรวจสอบได้เนื้อที่ใหม่ ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ซึ่งถูกต้องตรงกับผลการรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลำลูกกา เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ จึงสมควรแก้ไขเนื้อที่ตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กฎหมายกำหนดรองอธิบดีซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายจึงได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑๕๒๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และคณะกรรมการได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ เพื่อให้โอกาสคัดค้าน และผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ได้มีหนังสือโต้แย้งคัดค้านการแก้ไขเนื้อที่ที่ดิน และได้ส่งมอบโฉนดที่ดินให้คณะกรรมการสอบสวน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนฯ ได้ตรวจสอบพยานหลักฐานและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ช่างรังวัดผู้ทำการรังวัด นายช่างรังวัดชำนาญงาน ฝ่ายรังวัด ผู้ตรวจระเบียบหัวหน้าฝ่ายรังวัด และช่างรังวัด ผู้ทำการรวมโฉนดที่ดินและแบ่งจัดสรรของบริษัท ก จำกัด สำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลำลูกกา แล้วมีความเห็นว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ เป็นโฉนดที่ดินที่คลาดเคลื่อนเนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่คำนวณเนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจริง โดยคำนวณทางพิคคณาคั่งแบบคูณไขว้ไว้ผิดพลาดคลาดเคลื่อน มีผลทำให้การคำนวณเนื้อที่ผิดพลาดไปด้วย ทั้งนี้ ผลการคำนวณตรวจสอบได้เนื้อที่ใหม่ ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ซึ่งถูกต้องตรงกับผลการรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลำลูกกา เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ส่วนรูปแผนที่เดิมโดยรูปแผนที่รังวัดใหม่ครอบงำกับรูปแผนที่ในโฉนดที่ดินเดิมปรากฏว่าตรงกันอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย จึงต้องแก้ไขเนื้อที่ให้ผู้ถูกต้องตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อธิบดีกรมที่ดินจึงได้มีคำสั่งที่ ๒๓๔๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๓ ให้แก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าวเมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวจากนาง ส ผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงได้รับความเสียหายจากการที่โฉนดที่ดินดังกล่าวมีเนื้อที่ลดลง และความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีโดยเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นช่างรังวัดซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการคำนวณเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน จำต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการดำเนินการดังกล่าวตามวิสัยและพฤติการณ์ของช่างรังวัด แต่บุคคลดังกล่าวหาได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีกระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการคำนวณเนื้อที่โดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนและทำให้เกิดความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสองในผลแห่งการละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการไปในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสองชอบที่จะไปใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ขายที่ดินแปลงนี้ให้แก่ตนตามกฎหมายต่อไป มิใช่มาเรียกร้องเอาจากผู้ฟ้องคดีที่ได้มีคำสั่งทางปกครองโดยชอบ

ด้วยกฎหมายแล้ว นั้น จึงไม่อาจรับฟังได้กรณีจึงต้องถือราคาซื้อขายตามที่คู่สัญญาแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้ฟ้องคดีทั้งสองและนาง ส ซึ่งเป็นราคาที่แท้จริงในขณะนั้น ดังนั้น ราคาที่ดินแปลงพิพาทจึงคิดเป็นจำนวนตารางวาละ ๓๐,๔๐๕.๔๑ บาท เมื่อความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองได้รับ ให้แก้ไขเนื้อหาในโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจากเดิมมีเนื้อที่ ๑ ไร่ ๔๔ ตารางวา เป็น ๓ งาน ๙๕ ตารางวา ซึ่งทำให้ที่ดินมีเนื้อที่ลดลง ๔๙ ตารางวา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑,๔๘๙,๘๖๕.๐๙ บาท กรณีนี้ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีทั้งสอง จากการกระทำละเมิดของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีเกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ชำระค่าที่ดินเกินกว่าจำนวนที่ต้องชำระในวันที่ทำสัญญาซื้อขายที่ดินเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหายจำนวน ๑,๔๘๙,๘๖๕.๐๙ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑,๖๐๑,๖๐๔.๙๗ บาท

ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสองเป็นเงิน ๑,๖๐๑,๖๐๔.๙๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๑,๔๘๙,๘๖๕.๐๙ บาท ดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนแห่งการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสอง ส่วนคำขออื่น นอกจากนี้ ให้ยก

● บทสรุป

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่ช่างรังวัดได้คำนวณเนื้อที่เดิมจากการรังวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ปรากฏว่า ขั้นตอนการคำนวณเนื้อที่มีการลบค่าพิกต์ฉากตั้งและนำมาคูณกับผลบวกค่าพิกต์ฉากราบผิดพลาดคลาดเคลื่อน ทำให้ผลการคำนวณเนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ส่งผลให้เนื้อที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๒๓๕ ลดลงไปเป็นจำนวนมากถึง ๔๙ ตารางวา ความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะที่เป็นช่างรังวัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการคำนวณเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน จำต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการดำเนินการดังกล่าวตามวิธีและพฤติการณ์ของช่างรังวัด ต้องดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๕๔๓/๒๕๖๐

- อ้างถึง คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๖๐
- ผู้ฟ้องคดี นาง อ
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)
- กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง
 - พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (มาตรา ๕)
 - พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ (มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓))

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๐๘๑ ตำบลนาโหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๔๙ ไร่ ๓ งาน ๖๖ ตารางวา โดยผู้ฟ้องคดีซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวมาจากนาย ส (บุตรชายของนาย อ) ซึ่งเดิมเป็นที่ดินที่นาย อ เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ โดยนาย อ ได้นำเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก เลขที่ ๑๐๘๑ ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๒๒ ต่อมาที่ดินได้โอนมาเป็นของนาย ส และนาย ส ได้ขายให้กับผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน โดยสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของตลอดมา

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีโดยรองอธิบดีกรมที่ดิน ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๕๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ เพิกถอน น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกโดยไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ซึ่งเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้เดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รวมทั้งลงตำแหน่งที่ดินในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๕๖๔๔ IV แผนที่ ๑๕๒ ว่าอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ แปลงป่าบ้านจันแปลงที่หนึ่ง ซึ่งไม่ถูกต้องตรงตามตำแหน่งที่ดินจริง โดยปัจจุบันที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านจันแปลงที่หนึ่ง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๑๑ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖ และอยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จึงเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาบ้านดุง ได้ดำเนินการออกให้แก่นายอ่อนจันทร์โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหากนาย อ เป็นบุคคลที่ไม่สามารถออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้ หรือมีคุณสมบัติต้องห้าม หรือขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ หรือขัดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน หรือขัดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓ แล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาบ้านดุง คงจะไม่ออก น.ส. ๓ ก. ให้แก่นาย อ ประกอบกับจากผลการรังวัดที่ดินโดยนายช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาบ้านดุง ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้ยืนยันว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่สวนที่นา ผู้ขอได้ทำประโยชน์แล้วทั้งแปลง ที่ดินแปลงพิพาทไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์หรือเป็นที่สงวนหวงห้ามแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงได้มี

หนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่ออธิบดีกรมที่ดิน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยรองอธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๓)/๓๓๖๙๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า มีความเห็นยืนยันตามคำสั่งเดิม และต่อมารองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามนัยมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ยกอุทธรณ์

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า แม้คำสั่งที่ ๐๕๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ที่เพิกถอน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๐๘๑ ของผู้ฟ้องคดีจะเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีก็ต้องชดเชยค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ออก น.ส. ๓ ก. ที่ดินแปลงพิพาทให้แก่ นาย อ เพราะหากไม่มีการออก น.ส. ๓ ก. ฉบับดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีคงจะไม่ซื้อที่ดินแปลงพิพาทจาก นาย ส อย่างแน่นอน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้เพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๕๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ที่เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๐๘๑ ตำบลนาไหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ของผู้ฟ้องคดีและให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ในสังกัดเป็นจำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๒๙๙,๕๓๒.๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว ตั้งแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี โดยเห็นว่า ความไม่ชอบด้วยกฎหมายของการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว เป็นผลมาจากข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่าที่ดินแปลงพิพาทซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการออกให้เป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้เดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามนัยมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยหากพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการตรวจสอบด้วยความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์แล้ว ย่อมจะพบว่าที่ดินพิพาทที่นาย อ ขอลอกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เป็นพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร อันมีลักษณะเป็นที่ดินต้องห้ามมิให้เดินสำรวจออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นอกจากนั้นยังปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการลงตำแหน่งที่ดินพิพาทในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๕๖๔๔ IV แผนที่ ๑๕๒ โดยผิดพลาดคลาดเคลื่อนเป็นเหตุให้ที่ดินอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งที่โดยที่จริงแล้ว ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบ้านจัน แปลงที่หนึ่ง ในท้องที่ตำบลนาไหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าวเป็น น.ส. ๓ ก. ที่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเดินสำรวจเพื่อออกหลักฐานเกี่ยวกับที่ดิน ย่อมต้องมีการพิสูจน์สิทธิและตรวจสอบความถูกต้องชอบธรรมแล้ว จึงได้ออก น.ส. ๓ ก. แปลงพิพาทให้กับ นาย อ ผู้มีสิทธิตามกฎหมาย และภายหลังที่นาย อ ได้รับ น.ส. ๓ ก. แล้วก็ได้มีการนำ น.ส. ๓ ก. ฉบับดังกล่าวไปทำนิติกรรมต่างๆ หลายครั้ง ดังที่ปรากฏในสารบัญจดทะเบียนหลัง น.ส. ๓ ก. เช่น จำนองหรือยกให้แก่ นาย ส (บุตร) และนาย ส ได้โอนขายต่อให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีคือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี สาขาบ้านดุง ได้ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องและรับจดทะเบียนให้มาตลอด การที่

ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้เพิกถอนจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมกับผู้ฟ้องคดีที่ได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวมาโดยสุจริตและชอบด้วยกฎหมายการที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒๙๙,๕๓๒.๕๐ บาท จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดี รวม ๒ ประเด็น กล่าวคือ

ประเด็นที่หนึ่ง คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๕๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ที่เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๑๐๘๑ ตำบลนาโหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ และ

ประเด็นที่สอง เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๑๐๘๑ ตำบลนาโหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ไปทำการเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดิน ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ต่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งจากการนำรังวัดของผู้ฟ้องคดี ปรากฏว่าทับกับที่ดินของบุคคลอื่นซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์โดยมีหลักฐานเป็น ส.ป.ก. จำนวน ๓ แปลง เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๐๘๑ ได้ออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกในเขตป่าไม้สงวนแห่งชาติและสงวนไว้ไม่ตรงตามตำแหน่งที่ดิน จึงได้รายงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบเพื่อดำเนินการเพิกถอนต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดี โดยรองอธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินจึงได้มีคำสั่งที่ ๑๕๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อทำการสอบสวน ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งดังกล่าวได้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียในที่ดินเพื่อให้โอกาสคัดค้านการเพิกถอน น.ส.๓ ก. ต่อคณะกรรมการสอบสวน รวมทั้งได้สอบสวนผู้ปกครองท้องที่ ช่างรังวัดผู้ทำการรังวัดออกโฉนดที่ดินเมื่อครั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย และสอบสวนเจ้าของที่ดินแปลงพิพาทเดิมเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๐๘๑ นาย อ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินเดิมได้นำทำการเดินสำรวจออก น.ส.๓ ก. โดยมีได้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) รวมทั้งตำแหน่งที่ดินในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลข ๕๖๔๔ IV แผ่นที่ ๑๕๒ ได้ลงไว้ผิดพลาดคลาดเคลื่อน โดยที่จริงแล้วที่ดินอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แปลงป่าบ้านจัน แปลงที่หนึ่งซึ่งต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๒๔ ทางราชการได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยก่อนที่จะมีการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติแปลงป่าบ้านจัน แปลงที่หนึ่ง ในท้องที่ตำบลนาโหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑,๐๑๑ (พ.ศ.๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖ นั้น ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๐๙ ให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร คณะกรรมการสอบสวนจึงเห็นว่า น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๐๘๑ ที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองอยู่เป็น น.ส.๓ ก. ที่ออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและเห็นควรเพิกถอนต่อไป และรองอธิบดีซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินจึงได้มีคำสั่งที่ ๒๕๐๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ให้เพิกถอน น.ส.๓ ก. แปลงดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

แต่เหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นและเป็นผลโดยตรงมาจากการที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการออก น.ส. ๓ ก. ให้แก่นาย อ ไม่ได้ทำการตรวจสอบให้รอบคอบตามวิสัยและพฤติการณ์ว่าที่ดินที่จะออก น.ส. ๓ ก. อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งต้องห้ามมิให้ทำการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่ามีการลงตำแหน่งที่ดินพิพาทในระวางรูปถ่ายทางอากาศหมายเลข ๕๖๔๔ IV แผนที่ ๑๕๒ โดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน เป็นเหตุให้ที่ดินอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งที่โดยที่จริงแล้วที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบ้านจัน แปลงที่หนึ่ง ในท้องที่ตำบลนาโหม อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี กรณีจึงรับฟังได้ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๐๘๑ และยอมทำให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเชื่อโดยสุจริตว่า น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าวซึ่งเป็นเอกสารมหาชนเป็นเอกสารที่ถูกต้อง จึงตัดสินใจซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวมาจากบุตรของนาย อ แต่เมื่อต่อมา น.ส. ๓ ก. แปลงดังกล่าวได้ถูกเพิกถอน จึงเป็นผลให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจกล่าวอ้างสิทธิในที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ฉบับดังกล่าวได้อีกต่อไป ผู้ฟ้องคดีจึงยอมเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อของพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี อันถือได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะดังกล่าว เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แล้วจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้แจ้งราคาทุนทรัพย์ที่ซื้อขายดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เองหาใช้นาย ส เป็นผู้แจ้งดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างไม่ ราคาทุนทรัพย์ที่ซื้อขายของที่ดินแปลงนี้จึงต้องรับฟังเป็นยุติตามที่ผู้ฟ้องคดีแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจดทะเบียนดังกล่าวว่ามีราคาที่ซื้อขายกันเพียง ๒๕๐,๐๐๐ บาท หาใช้ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างโดยไม่มีพยานหลักฐานใดมาแสดงไม่

ศาลปกครองสูงสุดเห็นด้วยบางส่วนกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๒๙๙,๕๓๒.๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๔๙,๐๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่มิคำพิพากษานี้

● บทสรุป

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางหลักไว้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการออก น.ส. ๓ ก. ให้แก่เจ้าของที่ดินเดิม ไม่ได้ทำการตรวจสอบให้รอบคอบตามวิสัยและพฤติการณ์ว่าที่ดินที่จะออก น.ส. ๓ ก. อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งต้องห้ามมิให้ทำการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่ นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่ามีการลงตำแหน่งที่ดินพิพาทในระวางรูปถ่ายทางอากาศหมายเลข ๕๖๔๔ IV แผนที่ ๑๕๒ โดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน เป็นเหตุให้ที่ดินอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งที่โดยที่จริงแล้ว ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบ้านจัน แปลงที่หนึ่ง เหตุแห่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นและเป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ซึ่งการกระทำละเมิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีและการที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างลอยๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานใดมาแสดงหาได้ไม่

จะเห็นได้ว่าทั้งสองกรณี ศาลได้มีคำพิพากษาโดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองบุคคลภายนอก ที่ได้รับความเสียหายจากการเพิกถอนหรือแก้ไข จึงเป็นอุทธรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่กรมที่ดินจะต้อง ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการที่กำหนดในประมวลกฎหมายที่ดิน และต้องให้ความสำคัญในการ ตรวจสอบเอกสารต่างๆ และมีความรอบคอบในการคำนวณเนื้อที่และต้องมีการสอบทานเพื่อให้แน่ใจ ว่าการรังวัดถูกต้อง และไม่มี ความผิดพลาด ซึ่งหากมีความผิดพลาดเกิดขึ้น ความเสียหายก็จะตามมา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ถ้าหากท่านมีความใส่ใจ มีความตั้งใจ มีความรอบคอบ และ มีความรับผิดชอบ ความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก็จะไม่เกิดขึ้น

อย่ายี้ดติด

ชีวิต เปรียบเสมือน การเดินทาง
การยี้ดติด เปรียบเสมือน สัมภาระ

ยี้ดติดมาก ก็หนักมาก

ยี้ดติดน้อย ก็หนักน้อย

ไม่ยี้ดติด ก็ไม่หนัก

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ โทรศัพท์ ๐-๒๙๘๔-๐๘๑๙ โทรสาร ๐-๒๕๐๓-๓๖๗/๙
ที่ มท ๐๕๑๓.๒/๑๓/๐๖ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
เรื่อง แนวทางการป้องกัน และการแก้ไขเมื่อติดมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ชื่อ WannaCry
เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

๑. เรื่องเดิม

กรมที่ดินได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการตามกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และมีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พร้อมสร้างความตระหนักรู้ (Awareness) ให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัด ดังนี้

๑.๑ จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมที่ดิน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นคงปลอดภัยในการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกำชับให้เจ้าหน้าที่นำไปใช้ในการปฏิบัติงานและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด พร้อมให้ความร่วมมือในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายสื่อสารของกรมที่ดิน ภายใต้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประสิทธิภาพการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัยโดยรวม ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๓.๒/ว ๒๔๑๔ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ (เอกสารหมายเลข ๑) และบันทึกสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ มท ๐๕๑๓.๒/ว ๖๖๑ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ (เอกสารหมายเลข ๒)

๑.๒ จัดหาระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พร้อมจัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบนโยบายและการกำหนดค่าเบื้องต้นของแต่ละอุปกรณ์เพื่อตรวจหาและปรับปรุงช่องโหว่หรือจุดอ่อนของระบบคอมพิวเตอร์อย่างสม่ำเสมอ เป็นระยะๆ ตามวิวัฒนาการของการโจมตีในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการป้องกันผู้ไม่ประสงค์ดีอาศัยช่องโหว่ของซอฟต์แวร์ระบบ เข้าโจมตีหรือขโมยข้อมูลสำคัญในระบบคอมพิวเตอร์ของกรมที่ดิน ซึ่งไม่อาจคาดการณ์วิธีการโจมตีได้ว่าจะมาในรูปแบบใด

๑.๓ จัดหาโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ (Antivirus) ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับติดตั้งใช้งานในเครื่องคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการในสังกัดกรมที่ดินทั้งในส่วนกลาง และสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก/อำเภอทั่วประเทศ โดยได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่อาจจะทำลายฐานข้อมูลสำคัญในเครื่องคอมพิวเตอร์ (เอกสารหมายเลข ๓)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมที่ดิน ได้กำหนดมาตรฐาน/แนวทางและระเบียบปฏิบัติ ให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบ และผู้ใช้งานระบบ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันความเสี่ยง ความเสียหาย หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น และในกรณีระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลสารสนเทศเกิดความเสียหาย หรืออันตรายใดๆ แก่กรมที่ดิน หรือผู้หนึ่งผู้ใด อันเนื่องมาจากความบกพร่อง ละเลย หรือฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ กรมที่ดิน ผู้ใช้งานที่เจตนาฝ่าฝืนนโยบายฯ แม้ว่าการฝ่าฝืนนั้นจะกระทำไม่บรรลุผลโดยสมบูรณ์ ให้ถือว่ามีความผิดโดยสมบูรณ์ จะต้องรับโทษตามบทลงโทษที่กำหนด (เอกสารหมายเลข ๔)

๒.๒ ผลจากการตรวจสอบการติดตั้งและปรับปรุงโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมายทดแทนลิขสิทธิ์ชุดเดิมที่สิ้นสุดระยะเวลาการใช้งานแล้ว ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของทางราชการที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายสื่อสารกรมที่ดิน พบว่า สำนัก/กองส่วนกลาง และสำนักงานที่ดินทั่วประเทศได้ติดตั้งและปรับปรุงโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ไปแล้ว จำนวนรวมทั้งสิ้น ๖,๓๕๓ เครื่อง ทั้งนี้ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้ให้เจ้าหน้าที่ที่ไปตรวจติดตามงานโครงการต่างๆ ตรวจสอบและกำชับให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินให้ความสำคัญในการติดตั้งและปรับปรุงโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่ได้จัดส่งให้

๒.๓ ด้วยขณะนี้ มีมัลแวร์ (Malware) เรียกว่า ไรด์ (Ransomware) ชื่อ WannaCry หรือ Wanna Decryptor 2.0 ระบาดไปยังคอมพิวเตอร์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows ทั่วโลก โดยเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศเตือนประชาชนให้ระมัดระวังการดาวน์โหลดไฟล์เอกสารจากโลกออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้งานอาจจะดาวน์โหลดมัลแวร์ หรือโปรแกรมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อสร้างความเสียหายแก่ข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ได้

๓. ข้อพิจารณา

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาหรือแนวทางในการป้องกันข้อมูลสำคัญในระบบคอมพิวเตอร์ และการบริหารจัดการมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ชื่อ WannaCry เนื่องจากขณะนี้ ยังไม่มีวิธีการแก้ไขปัญหามัลแวร์ดังกล่าว นอกจากการจ่ายเงินเรียกค่าไถ่ ข้อมูลเป็น BIT Coin (สกุลเงินดิจิทัล) เพื่อแลกกับการส่งผ่านสำหรับถอดรหัสข้อมูล (Decrypt) ทั้งหมดกลับคืนมา ซึ่งไม่รับประกันการได้ข้อมูลคืน หรือต้องยอมเสียไฟล์ที่ถูกเข้ารหัสโดยการล้างระบบและข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ (Format) ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันข้อมูลสำคัญในระบบคอมพิวเตอร์และการแพร่กระจายของมัลแวร์ดังกล่าว ผ่านช่องโหว่หรือจุดอ่อนของระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows ซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ของหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดินใช้ระบบปฏิบัติการดังกล่าว จึงเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดกรมที่ดินทุกระดับ ดำเนินการตามแนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของกรมที่ดิน (เอกสารหมายเลข ๕) อย่างเคร่งครัด และกรณีเฉพาะกิจในการป้องกันและการแก้ไขเมื่อติดมัลแวร์เรียกค่าไถ่ (Ransomware) ชื่อ WannaCry (เอกสารหมายเลข ๖) ให้ดำเนินการโดยเร่งด่วน ดังนี้

๓.๑ การบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) และระบบคอมพิวเตอร์

๓.๑.๑ ให้สำรองข้อมูล (Backup Data) ในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ตามแผนปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ และตรวจสอบการกู้คืนระบบ (Restore)

๓.๑.๒ ปรับปรุงช่องโหว่หรือจุดอ่อนของระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows (Update Patch) และปรับปรุงโปรแกรมพื้นฐานที่ฝังตัวอยู่ในฮาร์ดแวร์ (Firmware) ให้เป็นปัจจุบัน และในกรณีระบบหรือเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่มีการจ้างบำรุงรักษา จะต้องมีการตรวจสอบให้บริษัทผู้รับจ้างทำการ Update Patch ระบบปฏิบัติการ และปรับปรุง Firmware ของระบบให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ให้มีการทดสอบการทำงานของระบบที่เกี่ยวข้องทุกฟังก์ชัน ถึงผลกระทบในการดำเนินงาน

๓.๑.๓ ปิดการใช้งาน SMBv1 (Server Message Block) ของระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows เพื่อป้องกันช่องโหว่ของ SMB เวอร์ชัน ๑ ซึ่งเป็นช่องทางในการแพร่กระจายตัวของ Ransomware จากเครื่องคอมพิวเตอร์หนึ่งไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ ในเครือข่ายได้โดยอัตโนมัติ ในกรณีที่ผู้ใช้งานไม่อัปเดตระบบปฏิบัติการวินโดวส์ซึ่งจะมีความเสี่ยงที่จะติดมัลแวร์ดังกล่าว

๓.๒ การบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย และระบบคอมพิวเตอร์ของส่วนราชการในสังกัดกรมที่ดิน

๓.๒.๑ แนวทางการป้องกันการติดมัลแวร์เรียกค่าไถ่

๑) ให้สำรองไฟล์ข้อมูล (Copy file) ในเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นประจำทุกวันอย่างสม่ำเสมอ โดยควรเก็บข้อมูลที่ทำสำรองไว้ในอุปกรณ์อื่นใดภายนอกเครื่องคอมพิวเตอร์หรือจัดเก็บไว้หลายแห่ง และไม่ควรคลิกลิงก์หรือเปิดไฟล์ที่แนบมาพร้อมกับอีเมลที่น่าสงสัย หากไม่มั่นใจว่าเป็นอีเมลที่น่าเชื่อถือหรือไม่รู้จักผู้ส่งอีเมล ให้ลบอีเมลนั้นทิ้งไป และควรดาวน์โหลดซอฟต์แวร์จากแหล่งที่น่าเชื่อถือเท่านั้น

๒) ปรับปรุงช่องโหว่หรือจุดอ่อนของระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows (Update Patch)

๓) ปิดการใช้งาน SMBv1 (Server Message Block) ของระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows เพื่อป้องกันช่องโหว่ของ SMB เวอร์ชัน ๑ ซึ่งเป็นช่องทางในการแพร่กระจายตัวเองของ Ransomware จากเครื่องคอมพิวเตอร์หนึ่งไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ ในเครือข่ายได้โดยอัตโนมัติ ในกรณีที่ผู้ใช้งานไม่อัปเดตระบบปฏิบัติการวินโดวส์ ซึ่งจะมีความเสี่ยงที่จะติดมัลแวร์ดังกล่าว

๓.๒.๒ วิธีการจัดการเมื่อติดมัลแวร์เรียกค่าไถ่

๑) ให้ตัดการเชื่อมต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตกเป็นเหยื่อกับระบบเครือข่ายสื่อสารของกรมที่ดินและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในทันที โดยการถอดสาย LAN ออก และปิด Wi-Fi

๒) ทำการ Format เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกไดรฟ์ (Drive) เพื่อล้างข้อมูลทั้งหมด และให้ติดตั้งระบบปฏิบัติการใหม่โดยใช้แผ่น CD หรือ DVD เท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดที่นำเรียนมาพร้อมนี้ และสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศจะได้เวียนแจ้งส่วนราชการในสังกัดกรมที่ดินได้รับทราบ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

(ลงชื่อ) **ชาลี ชื่นอุไทย**

(นายชาลี ชื่นอุไทย)

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของกรมที่ดิน

เพื่อให้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารของกรมที่ดิน มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามและการโจมตีระบบจากผู้ไม่ประสงค์ดี กรมที่ดินเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัด ตระหนักและให้ความสำคัญในการนำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศกรมที่ดิน ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ ไปใช้ในการปฏิบัติงานและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และให้ความร่วมมือในการใช้ระบบสารสนเทศและเครือข่ายสื่อสารกรมที่ดินภายใต้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ เพื่อประสิทธิภาพการใช้งานและความมั่นคงปลอดภัยโดยรวม ตามแนวทางดำเนินงานในส่วนของผู้ใช้งาน สรุปได้ดังนี้

๑. นำนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปใช้ในการปฏิบัติงานและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒. ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ของกรมที่ดินที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของทางราชการทุกเครื่อง พร้อมปรับปรุงฐานข้อมูลไวรัสคอมพิวเตอร์ล่าสุด และให้สแกน (Scan) ไวรัสคอมพิวเตอร์บนอุปกรณ์พกพาต่างๆ เช่น Flash Drive, Thumb Drive, Handy Drive หรือ External Hard disk เป็นต้น ก่อนนำมาพ่วงต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ และเปิดไฟล์ใช้งาน

๓. ในกรณี ผู้ใช้งานได้รับอนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษรให้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่รับบริจาคมาใช้ในการปฏิบัติงานราชการ ผู้ใช้งานต้องตรวจสอบการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและอัปเดตฐานข้อมูลไวรัสคอมพิวเตอร์ล่าสุด ก่อนนำเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่รับบริจาค หรืออุปกรณ์พกพาอื่นใดมาเชื่อมต่อกับเครือข่ายสื่อสารของกรมที่ดิน

๔. สำรวจข้อมูลครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ทุกรายการและกรอกข้อมูลในแบบคำขอขึ้นทะเบียนครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร ตามแนวปฏิบัติ ข้อ ๕.๑.๗ การควบคุมการเข้าถึงระบบเครือข่ายสื่อสาร (๔) จัดเก็บไว้ที่สำนักงานที่ดิน และทำการบันทึก/ปรับปรุงรายการครุภัณฑ์ ในระบบสำรวจครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และรังวัด (ที่อยู่เว็บไซต์ คือ <http://miscat.dol.go.th/survey>) ซึ่งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศจะเปิดระบบ และแจ้งหน่วยงานให้ปรับปรุงข้อมูลประจำปีในลำดับต่อไป

๕. สำรองข้อมูลสำคัญที่ใช้งานอย่างสม่ำเสมอ และหากเป็นไปได้ให้เก็บข้อมูลที่ทำการสำรองไว้ในอุปกรณ์ที่ไม่มีการเชื่อมต่อกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบเครือข่ายอื่นๆ

๖. ไม่ควรคลิกลิงก์หรือเปิดไฟล์ที่แนบมากับอีเมลที่น่าสงสัย หากไม่มั่นใจว่าเป็นอีเมลที่น่าเชื่อถือหรือไม่รู้จักผู้ส่งอีเมล ให้ลบอีเมลนั้นทิ้งไป และควรดาวน์โหลดซอฟต์แวร์จากแหล่งที่น่าเชื่อถือเท่านั้น

๗. ติดตามข่าวสารด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ และ Update แนวความคิดของผู้ไม่ประสงค์ดี ซึ่งในปัจจุบันจะใช้ความรู้ขั้นสูงในการโจมตีและโจรกรรมข้อมูลสำคัญ เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสามารถดาวน์โหลดไฟล์เอกสารที่เกี่ยวข้องได้จากเว็บไซต์มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกรมที่ดิน ที่อยู่เว็บไซต์ (URL) <http://nam.dol.go.th/dolsecure>

๘. สำหรับผู้ใช้งานที่สงสัยว่าอาจตกเป็นเหยื่อของไวรัสคอมพิวเตอร์ ให้ตัดการเชื่อมต่อระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตกเป็นเหยื่อกับระบบเครือข่ายสื่อสารของกรมที่ดินและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทันที

๙. กรณีเครื่องคอมพิวเตอร์ติดไวรัสฯ สามารถประสานงานขอคำแนะนำ หรือความช่วยเหลือจากสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ทางโทรศัพท์หมายเลข ๐-๒๕๕๐๓-๒๑๑๐-๙ ต่อ ๔๐๕, ๔๐๖ หรือ ๐-๒๕๕๐๓-๓๖๗๙ หรือ ๐-๒๙๔๔-๐๘๖๐ หรือโทรศัพท์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (VoIP): ๐๐๐๐๐๑-๓ หรือ ๐๐๐๐๑๐-๑๑

โดย สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมที่ดิน โทรศัพท์ ๐-๒๙๔๔-๐๘๑๙ โทรสาร ๐-๒๕๕๐๓-๓๖๗๙

ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
 เอกราช เอกลักษณ์ เอกศักดิ์ศรี
 เป็นคั่นช่อง สองความงามและความดี
 เป็นโฉมฉาย ช่วยชี้ วิถีชน

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
 ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๖ และกวีซีไรต์

ข้อมูล : เรียงร้อยร้อยภาษา

เข้าถึงได้จาก : <http://poemps.blogspot.com/2013/09/>

๑๐ อันดับ วัดที่สวยงามที่สุดในโลก

“วัด” ถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน รวมทั้งคนในชุมชนรอบๆ วัด และยังใช้วัดเป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ และทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันของคนในชุมชน เช่น การประชุมหมู่บ้าน การประชุมราชการ หรือใช้สถานที่วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ แต่ในปัจจุบันท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชน หันไปยึดติดในวัตถุนิยมมากเกินไป เป็นผลให้คนห่างไกลจากวัดโดยไม่รู้ตัว วัดจึงได้ลดบทบาทจากในอดีตลงไปมาก

๑. Tiger's Nest Monastery ราชอาณาจักรภูฏาน

ภาพของวัดที่ตั้งอยู่บนภูเขาสูงกว่า ๓,๐๐๐ ฟุต ในหุบเขาพาโรนี่มองแล้วงดงามเหนือจินตนาการราวกับภาพเขียน จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจเลยที่ชื่อเสียงของมันจะโด่งดังไปทั่วโลก ซึ่งวัดแห่งนี้มีอีกชื่อว่า Tiger's Nest หรือรังพยัคฆ์ จากตำนานที่เล่าขานกันมาแต่โบราณว่า พระรินโปเซผู้เผยแผ่พระนิกายมหายานในภูฏาน เหาะมาที่นี้บนหลังเสือและเข้าไปนั่งวิปัสสนากรรมฐานอยู่ในถ้ำถึง ๓ เดือน จากนั้นจึงได้มีการสร้างวัดขึ้นที่นี่โดย Gyelse Tenzin Rabgye พระอาจารย์ใหญ่ผู้นำทางศาสนา รุ่นที่ ๔ ของภูฏานเป็นลำดับต่อมา

๒. วัดร่องขุ่น ประเทศไทย

วัดร่องขุ่น จังหวัดเชียงราย ซึ่งสิ่งที่ทำให้วัดแห่งนี้โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์มากที่สุดก็อยู่ตรงที่สีขาวล้วนทั้งดงาม ประณีต และที่วัดนี้เป็นสีขาวไม่ใช่แค่เพียงเพื่อความงามอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความหมายแฝงอยู่ด้วย โดยสีขาวของโบสถ์แทนพระบริสุทธิ์คุณของพระพุทธเจ้า ในขณะที่กระจกขาวหมายถึงพระปัญญาคุณของพระพุทธเจ้าที่เปล่งประกายไปทั่วโลกมนุษย์และจักรวาล

๓. วัดปรัมบานัน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ใจกลางเมืองจาวา ประเทศอินโดนีเซีย คือ วัดปรัมบานัน ศาสนสถานของศาสนาฮินดู ที่ถูกสร้างเอาไว้ตั้งแต่ปี ๘๕๐ ซึ่งวัดที่มีอายุเก่าแก่นี้มี ๘ แท่นบูชาหลักๆ และรายล้อมด้วยแท่นบูชาเล็กๆ เป็นจำนวนราว ๒๕๐ เกิดเป็นทัศนียภาพที่งดงามพร้อมกลิ่นอายของอารยธรรมเก่าแก่ประจำชาติ

๔. พระมหาธาตุเจดีย์ชเวดากอง, สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

แม้จะไม่มีใครทราบแน่ชัดว่าพระมหาธาตุเจดีย์ชเวดากองถูกสร้างขึ้นตั้งแต่เมื่อไหร่ แต่เชื่อกันว่ามันน่าจะมีอายุเก่าแก่กว่า ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว จากรูปร่างสถาปัตยกรรมซึ่งมีลักษณะเหมือนสถาปัตยกรรมของพม่าในช่วงศตวรรษที่ ๖ ถึง ๑๐ ทำให้เจดีย์ที่มีขนาดสูงราว ๙๙ เมตรนี้สะท้อนให้เห็นถึงการออกแบบของประเทศพม่าได้เป็นอย่างดี

๕. หอฟ้าเทียนถาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ศาสนสถานของลัทธิเต๋า ณ กรุงปักกิ่ง ประเทศจีนแห่งนี้ ถูกสร้างขึ้นในศตวรรษที่ ๑๔ เพื่อใช้เป็นที่บวงสรวงเทพยดาของราชวงศ์หมิง มาก่อนจะถูกเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชมกันได้ในปัจจุบัน ซึ่งทรงกลมแปลกตาทำให้วัดแห่งนี้ดูโดดเด่นไม่เหมือนใคร อีกทั้งหอฟ้าเทียนถานยังนับเป็นสถานบวงสรวงเทพยดาที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งยังคงถูกรักษาไว้ในประเทศจีน

๖. วัดจิออนอิน, ประเทศญี่ปุ่น

ในปี ค.ศ. ๑๒๓๔ วัดแห่งนี้ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่นักบวชโฮเนน ผู้ก่อตั้งพุทธนิกายโจโดที่มีชีวิต ผ่านมรสุมมากมาย เพราะแม้จะมีผู้ติดตามอยู่มาก แต่ก็มีคนต่อต้านเยอะเช่นกัน ทำให้เขามีจุดจบที่น่าเศร้า ถูกเนรเทศ ในปี ๑๒๐๗ และแม้จะได้รับการให้อภัย ได้กลับกรุงโตเกียวในเวลาต่อมา แต่อยู่ได้ไม่นานก็เสียชีวิตลง ซึ่งพื้นที่กว้างขวางและต้นไม้เขียวชอุ่มรอบข้าง ทำให้วัดแห่งนี้ดูงดงาม

๗. เจดีย์บุโรพุทโธ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เมื่อช่วงศตวรรษที่ ๑๙ ชาวดัตช์ที่ไปอาศัยอยู่ที่ประเทศอินโดนีเซีย ได้พบสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ซ่อนตัวอยู่ในป่าจาวา และต่อมาได้ค้นพบว่ามันคือเจดีย์บุโรพุทโธ ศาสนสถานขนาดใหญ่ที่ทำจากหิน และมีพื้นที่ราว ๕๕,๐๐๐ ตารางเมตรนั่นเอง โดยเจดีย์บุโรพุทโธทรงดอกบัวนั้นประกอบด้วยพระพุทธรูปกว่า ๕๐๔ รูปด้วยกัน

๘. วิหารฮัรมันดिर ซาฮิบ สาธารณรัฐอินเดีย

วิหารฮัรมันดिर ซาฮิบ หรืออีกชื่อว่า วิหารทองคำ ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ๑๖๐๔ และมีทางเข้าผ่านประตู ๔ ทาง ที่แสดงถึงความหมายของการเปิดรับตามศาสนาซิกข์ และเพื่อรักษาไว้ไม่ให้ทรุดโทรมจนเกินไป มันจึงถูกบูรณะขึ้นใหม่อีกครั้งในปี ๑๓๖๔ ทำให้วิหารสีทองแวววาวนี้ยังคงงดงามมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่วงเวลากลางคืนที่แสงไฟทำให้เงากระทบน้ำเกิดเป็นสีทองตระการตา

๙. วัดศรีลังกัม, สาธารณรัฐอินเดีย

ไม่ใช่เพียงแค่ความงดงามเก่าแก่เท่านั้น ที่ทำให้วัดศรีลังกัมมีชื่อเสียงไปทั่วโลก แต่ที่นี้ขึ้นชื่อว่าวัดของศาสนาฮินดูที่ใหญ่ที่สุดในโลกเลยทีเดียว การออกแบบยังประณีตวิจิตร โดยเต็มไปด้วยองค์ประกอบแฝงรายละเอียดมากมาย และสีสัน ได้งดงามสะดุดตา สะท้อนให้เห็นถึงศิลปะของชาวอินเดีย

๑๐. ปราสาทนครวัด ราชอาณาจักรกัมพูชา

ปราสาทนครวัด ศาสนสถานใหญ่ที่สุดในโลก ที่กลายมาเป็นแรงบันดาลใจในนิยายและภาพยนตร์หลายๆ เรื่อง โดยพระเจ้าสุริยวรมันที่ ๒ เป็นผู้สร้างขึ้น เพื่อบูชาศิวะ แต่องค์พระวิษณุที่พระองค์เชื่อว่าเป็นอีกร่างของพระองค์เอง และหากพระองค์ตายไปเมื่อใด ปราสาทนครวัดก็จะกลายมาเป็นสุสานที่หลอมรวมพระองค์และองค์วิษณุเข้าด้วยกัน

ข้อมูล : Most Wonderful Temples around the World (๑๐ อันดับ วัดที่สวยงามที่สุดในโลก)

เข้าถึงได้จาก : <http://binscorner.com/pages/m/most-wonderful-temples-around-the-world.html>

พายุ

พายุ คือ ลมที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของอากาศอย่างรวดเร็วและรุนแรง อันเนื่องมาจากอากาศ 2 บริเวณ มีอุณหภูมิแตกต่างกันอย่างมาก อากาศร้อนจะลอยตัวสูงขึ้น อากาศในแนวราบที่อุณหภูมิต่ำกว่าจึงเข้ามาแทนที่ ทำให้เกิดการหมุนของอากาศจนส่งผลให้เกิดเป็นพายุ

พายุแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้ดังนี้

1. พายุฝนฟ้าคะนอง (Thunderstorm)

เป็นพายุที่เกิดขึ้นได้ในบริเวณที่มีอากาศร้อน และมีความชื้นมากพอสมควร โดยมากเกิดในเขตร้อนแถบเส้นศูนย์สูตร เมื่ออากาศได้รับความร้อนและลอยตัวสูงขึ้น และมีไอน้ำในปริมาณมากพอ ประกอบกับการลดลงของอุณหภูมิ จึงเกิดการกลั่นตัวควบแน่นของไอน้ำ เกิดเป็นพายุฝนฟ้าคะนอง มักจะมีทั้งลมแรง ฟ้าแลบ ฟ้าร้อง และมีฝนตกหนัก เกิดขึ้นพร้อมกัน

2. พายุหมุนเขตร้อน (Tropical cyclone)

เป็นพายุหมุนที่เริ่มก่อตัวจากหย่อมความกดอากาศต่ำที่เกิดขึ้นในเขตร้อนบริเวณเส้นศูนย์สูตร โดยมากมักเกิดบริเวณผิวน้ำทะเลและมหาสมุทรที่มีอุณหภูมิของน้ำสูงกว่า 27 องศาเซลเซียส มีลักษณะเป็นพายุหมุนขนาดใหญ่ ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 100 กม. ขึ้นไป เกิดขึ้นพร้อมกับลมที่พัดรุนแรงมาก ลมที่พัดเวียนเข้าหาศูนย์กลางจะมีทิศทางการหมุนทวนเข็มนาฬิกาหากเกิดเหนือเส้นศูนย์สูตร และจะหมุนตามเข็มนาฬิกาหากเกิดใต้เส้นศูนย์สูตร ยิ่งใกล้ศูนย์กลางลมจะหมุนเกือบเป็นวงกลมและมีความเร็วสูงที่สุด อยู่ที่ประมาณ 120 – 200 กม./ชม.

ในการพิจารณาความรุนแรงของพายุ จะใช้เกณฑ์ความเร็วลมสูงสุดที่บริเวณใกล้ศูนย์กลางพายุ แบ่งได้เป็น

1) พายุดีเปรสชัน (Tropical depression)

เกิดขึ้นจากพายุโซนร้อนที่มีความเร็วลดลง โดยมีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง 63 กม./ชม. (34 นอต) ก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองธรรมดาหรือฝนตกหนัก มีลมกรรโชกแรงเป็นครั้งคราว มีกำลังไม่แรงพอที่จะทำให้ลายบ้านเรือนได้ แต่ถ้ามีฝนตกหนักมากๆ อาจจะทำให้เกิดน้ำท่วมได้ พายุระดับนี้จะเห็นเป็นกลุ่มเมฆหนาทึบ เป็นวงกลม ยังไม่มีแนวชัดเป็นเกลียว หรือ ตาพายุ ชัดเจน

2) พายุโซนร้อน (Tropical storm)

เกิดขึ้นเมื่อพายุหมุนเขตร้อนขนาดใหญ่อ่อนกำลังลงขณะเคลื่อนตัวในทะเล และความเร็วที่จุดศูนย์กลางลดลงเมื่อเคลื่อนเข้าหาฝั่ง มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง 63 กม./ชม.ขึ้นไป (34 นอต) แต่ไม่ถึง 118 กม./ชม. (64 นอต) มีกำลังแรงพอที่จะทำให้ลายบ้านเรือนที่มีโครงสร้างไม่แข็งแรงได้ รวมทั้งทำให้กิ่งไม้หักโค่น และทำให้เกิดน้ำท่วมได้ ฝนที่ตกอย่างหนักทั้งวันทั้งคืนอาจทำให้เกิดน้ำป่าและแผ่นดินถล่มได้ พายุระดับนี้อาจเริ่มเห็นเกลียวแขนของกลุ่มเมฆบ้าง

3) พายุไต้ฝุ่น หรือ เฮอริเคน (Typhoon or Hurricane)

มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางตั้งแต่ 118 กม./ชม. ขึ้นไป (64 นอต) มีระดับความรุนแรงมากที่สุด สามารถทำให้เกิดความเสียหายแก่บ้านเรือน อาจทำให้เสาไฟฟ้าหักโค่น เกิดไฟฟ้าช็อตหรือเพลิงไหม้ได้ ในทะเลมีคลื่นลมแรงจัดมาก เป็นอันตรายต่อการเดินเรือ โดยเฉพาะเรือเล็ก และอาจมีคลื่นใหญ่ซัดชายฝั่ง ทำให้ระดับน้ำทะเลสูงขึ้นมากจนท่วมอาคารบ้านเรือนริมทะเลได้ พายุระดับนี้มักจะเกิด “ตาพายุ” ขึ้นตรงศูนย์กลางพายุ เป็นบริเวณที่มีความกดอากาศต่ำมากที่สุด ลมสงบ ท้องฟ้าโปร่ง อาจมีเมฆและฝนบ้างเล็กน้อย ส่วนรอบๆ จะเป็นบริเวณที่มีลมพัดแรงจัด มีเมฆครีมี มีฝนตกพายุรุนแรง

สำหรับพายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชัน เนื่องจากพายุได้อ่อนกำลังลงก่อนถึงประเทศไทย ส่วนพายุที่มีกำลังแรงขนาดพายุโซนร้อนหรือไต้ฝุ่นมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยน้อยมาก พายุเริ่มเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป และเดือนตุลาคมเป็นเดือนที่พายุมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยมากที่สุด รองลงไปคือเดือนกันยายน

พายุหมุนเขตร้อนระดับโซนร้อน และได้พัฒนามีชื่อเรียกต่างกันตามบริเวณที่เกิดขึ้น
ดังนี้

- พายุไต้ฝุ่น (Typhoon) เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดทางทิศตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือ เช่น บริเวณทะเลจีนใต้ อ่าวไทย อ่าวตังเกี๋ย ประเทศญี่ปุ่น
- พายุไซโคลน (Cyclone) เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดในมหาสมุทรอินเดียเหนือ เช่น บริเวณอ่าวเบงกอล ทะเลอาหรับ
- พายุวิลลี-วิลลี (Willy-Willy) เป็นชื่อพายุที่เกิดบริเวณทะเลติมอร์และทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศออสเตรเลีย (บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและหมู่เกาะต่างๆ)
- พายุบาเกียว (Baguio) เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดในหมู่เกาะฟิลิปปินส์
- พายุเฮอริเคน (Hurricane) เป็นชื่อเรียกพายุหมุนที่เกิดบริเวณทิศตะวันตกของมหาสมุทรแอตแลนติก เช่น บริเวณฟลอริดา สหรัฐอเมริกา อ่าวเม็กซิโก ทะเลแคริบเบียน เป็นต้น รวมทั้งมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณชายฝั่งประเทศเม็กซิโก

โดยความเร็วลมของพายุเฮอริเคน แบ่งตามสเกลเฮอริเคนของแซฟเฟอร์-ซิมป์สัน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 1 มีความเร็วลมอยู่ที่ 119 – 153 กม./ชม.
- ระดับ 2 มีความเร็วลมอยู่ที่ 154 – 177 กม./ชม.
- ระดับ 3 มีความเร็วลมอยู่ที่ 178 – 209 กม./ชม.
- ระดับ 4 มีความเร็วลมอยู่ที่ 210 – 249 กม./ชม.
- ระดับ 5 มีความเร็วลมอยู่ที่ 250 กม./ชม.

3. พายุทอร์นาโด (Tornado)

หรือ พายุวงช้าง เป็นพายุที่เกิดขึ้นจากลมร้อนและลมเย็นมาเจอกันและก่อตัวให้เกิดลมหมุน เกิดได้ทั้งบนบกและทะเล ส่วนใหญ่เกิดบนบกประมาณร้อยละ 90 ทอร์นาโดสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกทวีปและในหลายประเทศ แต่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาพบบ่อยกว่าที่อื่น เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่สามารถก่อให้เกิดลมร้อนและไอลเย็นปะทะกันบริเวณทุ่งราบ โดยเฉพาะบริเวณที่ราบทางตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่รัฐเท็กซัส (Texas) ไปจนถึงรัฐเซาท์ดาโกต้า (South Dakota) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ รู้จักกันในชื่อ “ช่องทางทอร์นาโด” (Tornado Alley)

ทอร์นาโดสามารถเกิดขึ้นได้ในหลายลักษณะ โดยลักษณะที่พบได้บ่อยที่สุดคือลักษณะรูปทรงกรวย พายุจะก่อตัวจากก้อนเมฆ และหมุนตัวย่นลงมาบนพื้นดินในลักษณะเป็นกรวยเกลียว มีขนาดเนื้อที่เล็กหรือเส้นผ่านศูนย์กลางน้อย ประมาณ 50-500 เมตร แต่หมุนด้วยความเร็วสูง โดยความเร็วที่จุดศูนย์กลางสูงจะมากกว่าพายุหมุนอื่นๆ ซึ่งอาจเร็วถึง 500 กม./ชม. นับเป็นพายุหมุนที่มีความรุนแรงที่สุดและอันตรายมากที่สุด ไม่สามารถคาดการณ์การเกิดทอร์นาโดล่วงหน้าได้นาน แม้ว่าพายุชนิดนี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาไม่นาน ประมาณ 1-2 ชั่วโมง แต่ก่อความเสียหายระดับรุนแรง ในบริเวณที่พายุพัดผ่านสามารถกวาดยกบ้านเรือนทิ้งหลังให้พังทลายได้

โดยความเร็วลมของพายุทอร์นาโด แบ่งตาม Fujita scale เป็น 5 ระดับ ดังนี้

พายุ F0 ความเร็วลม 64 – 116 กม./ชม.

พายุ F1 ความเร็วลม 117 – 180 กม./ชม.

พายุ F2 ความเร็วลม 181 – 253 กม./ชม.

พายุ F3 ความเร็วลม 254 – 332 กม./ชม.

พายุ F4 ความเร็วลม 333 – 418 กม./ชม.

พายุ F5 ความเร็วลม 419 – 512 กม./ชม.

สรุปได้ว่าพายุหมุนเขตร้อนมีชื่อเรียกต่างๆ กัน ขึ้นกับระดับความแรงหรือความเร็วในการหมุนรอบจุดศูนย์กลาง และแหล่งกำเนิดพายุดีเปรสชัน < พายุโซนร้อน < พายุไต้ฝุ่น (เกิดบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก)/พายุไซโคลน (เกิดบริเวณมหาสมุทรอินเดีย)/พายุเฮอริเคน (เกิดบริเวณมหาสมุทรแอตแลนติก)

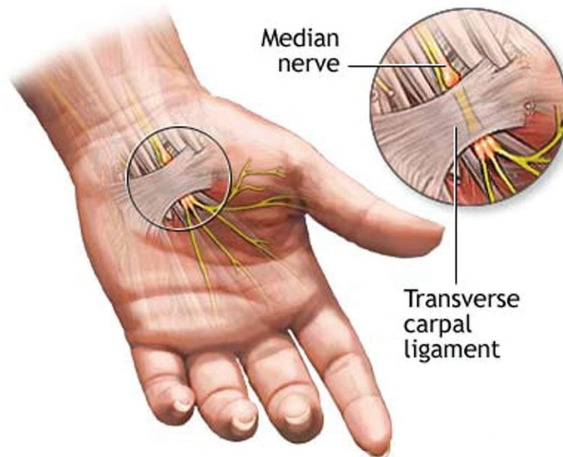
อ้างอิงจาก

<http://www.enjoyday.net/%E0%B8%A3%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%9E%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B8.html>

<http://www.tmd.go.th/>

<http://www.lib.kmutt.ac.th/st4kid/nonFlash/services/getText.jsp?id=162>

สมุนไพรช่วยบรรเทา...เหน็บชาและปลายประสาทอักเสบ

● โรคเหน็บชา

อาการเหน็บชา เกิดขึ้นเมื่อมีแรงกดทับส่วนใดส่วนหนึ่งของบนแขนหรือขา ทำให้เส้นเลือดไม่สามารถนำออกซิเจนและน้ำตาลกลูโคสไปยังเนื้อเยื่อหรือเส้นประสาทได้ มีผลคือ เส้นประสาทไม่สามารถสื่อสารสัญญาณไปยังสมอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกชาและเจ็บจี๊ดเหมือนถูกเข็มแทง ใครที่เป็นบ่อยๆ ควรรับประทานอาหารที่มีวิตามินบี ๑ เช่น ข้าวซ้อมมือ ข้าวแดง ข้าวโอ๊ต รำข้าว ตับ ไข่ มันเทศ เป็นต้น หากไม่หายควรไปพบแพทย์ เพราะอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเบาหวานได้

กลุ่มสมุนไพรที่ช่วยได้

“พริก”

พริกแก้ปวดปลายประสาท สารแคปไซซิน, สารแคปแซนทีน ลดอาการปวดต่างๆ สารที่ให้ความเผ็ด จะมีผลต่อระบบไหลเวียนของโลหิต สามารถลดและป้องกันการเพิ่มของระดับไขมันชนิดอันตรายหรือคอเลสเตอรอลได้ และช่วยลดความเสี่ยงการเกิดหลอดเลือดแข็ง และลดการสะสมไขมันผิดปกติที่ผนังหลอดเลือดแดงใหญ่ ทดแทนการใช้ยาลดไขมันในเลือดขนาด ๔๐ มิลลิกรัม ต่อกิโลกรัมต่อวันได้

“ขิง”

ใช้ขิงช่วยย่อยอาหาร และช่วยแก้พิษ ใช้ขิงในการรักษาอัมพาต โรคปวดปลายประสาท และโรคเก๊าท์ ชาวอาหรับโบราณใช้ในการกระตุ้นความกำหนัด ส่วนคนยุโรปใช้ขิงในการช่วยย่อย ช่วยรักษาอาการท้องอืดจากการดื่มเหล้า ช่วยขับลม ทั้งยังใช้ในการรักษาโรคเก๊าท์ และกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต

น้ำมันรำข้าว

จะช่วยสร้างเยื่อหุ้มปลายประสาท เปรียบเหมือนสายไฟที่ฉนวน ถลอก จึงเกิดการรั่วของกระแสไฟฟ้า เส้นประสาทก็เช่นกัน เมื่อเยื่อหุ้มถลอก ด้วยการกระแทก หรือกดทับ นั้งนาน ยืนนาน หรือภูมิทำลายตัวเอง ก็เกิดการถลอกของเยื่อหุ้มประสาท เกิดกระแสรั่ว รับความรู้สึกไว เจ็บแปลบ จนกระแสรั่วไหลมาก กระแสไฟฟ้าไปไม่ถึงปลายอวัยวะจึงเกิดการอ่อนแรง เมื่อไม่ยับยั้งอวัยวะ แขน ขาก็เริ่มลีบ (กลุ่มนี้มีอาการ ข้างเคียงเยอะง่ายมาก คือ กินไม่ได้ นอนไม่หลับ จึงค่อยทรุดลง)

ตำรับยาแบบโบราณ

๑. ใบย่านาง	๒. ใบมะกา	๓. โคคลาน
๔. เถาเอ็นอ่อน	๕. สะค้าน	๖. ยาดำ
๗. ลูกกระดอม	๘. รากคูน	๙. มะตูมอ่อนแห้ง
๑๐. ลูกขี้กาแดง	๑๑. รากข้าพลุ	

เอาหนักอย่างละ ๓๐ กรัม (๒ บาท)

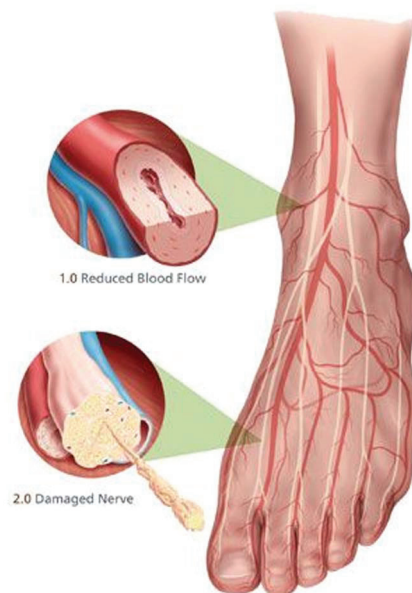
นำมาต้มกินน้ำ ครั้งละครึ่งแก้ว วันละ ๓ เวลา ก่อนอาหาร โรคเหน็บชาหายได้ภายใน ๔-๕ หมั้วจะหาย

● โรคปลายประสาทอักเสบ (Polyneuritis)

โรคปลายประสาทอักเสบ หรืออีกชื่อหนึ่งคือ ปลายประสาทเสื่อม เป็นความผิดปกติของระบบประสาทส่วนปลาย โดยสามารถเกิดกับเส้นประสาทเพียงเส้นเดียว หรือพร้อมกันหลายๆ เส้นก็ได้ มักพบได้ในผู้ป่วยวัยกลางคน ที่มีเบาหวานเป็นโรคประจำตัว ผู้ที่ดื่มสุราจัด หรือจากสาเหตุอื่นๆ ทำให้ผู้ป่วยมีอาการชาและหรืออาการเจ็บที่ปลายมือปลายเท้า อาการมือเท้าเย็น หรือแม้แต่การไม่รู้สึกดวงขณะเหยียบของมีคมก็เป็นได้

ปลายประสาท คืออะไร

อธิบายให้เข้าใจกันง่ายๆ ปลายประสาทก็คือเส้นประสาทที่อยู่ในระบบประสาทส่วนปลาย เป็นส่วนที่เหลือทั้งหมดนอกเหนือจากสมองและไขสันหลังซึ่งอยู่ในระบบประสาทส่วนกลางนั่นเอง ซึ่งโดยปกติจะทำหน้าที่เป็นเซลล์ประสาทรับความรู้สึก และเซลล์ประสาทสั่งการ ทำหน้าที่นำสัญญาณประสาท เข้าและออกจากระบบประสาทส่วนกลาง

สาเหตุของโรคปลายประสาทอักเสบมีอะไรบ้าง

๑. เส้นประสาทถูกกดทับเฉพาะที่สาเหตุนี้เกิดขึ้นเมื่อเส้นประสาทส่วนใดส่วนหนึ่ง ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งโดนกดทับเป็นเวลานานๆ Carpal Tunnel Syndrome คือการที่เส้นประสาทบริเวณข้อมือถูกกดทับ โดยทั่วไปมักพบในคนที่ใช้ข้อมืออย่างหนักสะสมเป็นระยะเวลานานๆ จนสุดท้ายส่งผลให้เนื้อเยื่อบริเวณข้อมือก่อตัวหนาขึ้นและไปกดรัดเส้นประสาทบริเวณเดียวกันการที่เส้นประสาทถูกกดเบียดตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น หมอนรองกระดูก สะโพก ทำให้รู้สึกชาและเจ็บในบริเวณนั้น ซึ่งกลุ่มอาการเหล่านี้มักเกิดกับคนที่มีปัญหาเรื่องน้ำหนักเกิน โดยจะมีปัญหาเมื่อนั่งอยู่ในท่าเดิมนานๆ หรือใส่กางเกงที่รัดแน่นไป

๒. ผลจากความผิดปกติหรือโรคชนิดอื่นๆ

โรคเบาหวาน ครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยที่เป็นมานานและไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีนั้น มักเกิดอาการชาจากปลายประสาทอักเสบตามมา โดยเราจะเรียกโรคปลายประสาทอักเสบที่เกิดในผู้ป่วยเบาหวานว่า Diabetic neuropathies การติดเชื้อที่ระบบทางเดินหายใจ อาจเป็นการติดเชื้อไวรัสที่ระบบทางเดินหายใจส่วนบนทำให้เกิดการอักเสบตามมามีคัมกันผิดปกติ ภูมิคุ้มกันบกพร่องในรายที่เป็นไม่มากจะมีอาการอ่อนแรง ชา แต่จะยัง

สามารถใช้ชีวิตปกติได้ แต่ในผู้ป่วยรายที่เป็นรุนแรงจนถึงกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับการหายใจ อาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ ใส่ท่อช่วยหายใจการเกิดปฏิกิริยาภูมิแพ้ตัวเองของร่างกาย ร่างกายสามารถฟื้นได้แต่ต้องใช้เวลาชักระยะหนึ่ง โดยต้องมีการให้ยากกลุ่มที่เป็นเสริมแก้อาการแพ้เข้าไปช่วย และหากเกิดการติดเชื้อรุนแรงบริเวณกล้ามเนื้อที่แขนขา อาจต้องทำกายภาพบำบัดเพื่อแก้ไขอาการอ่อนแรงโรคอื่นๆ เช่น ไทรอยด์บางชนิด โรคไตวายเรื้อรัง โรคพิษสุราเรื้อรัง โรคเอสแอลอี หรือโรคมะเร็งบางชนิด (มะเร็งปอด มะเร็งต่อมน้ำเหลือง)

๓. สาเหตุอื่นๆ

เส้นประสาทเกิดความเสียหายจากอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บบางชนิด เช่น ยาต้านมะเร็ง ยาชัก ยาปฏิชีวนะบางชนิดสารพิษบางชนิด เช่น สารตะกั่ว ปรอท ขาดสารอาหารบางชนิด เช่น วิตามินบี เนื่องจากมีการบริโภคอาหารที่ดีขึ้น สาเหตุนี้จึงถูกพบได้น้อยลงมากในปัจจุบัน

โรคปลายประสาทอักเสบมีอาการ

อาการโรคปลายประสาทอักเสบ ลักษณะการเกิดอาการของโรคปลายประสาทอักเสบนั้นจะเป็นไปแบบช้าๆ ค่อยเป็นค่อยไป ใช้เวลาเป็นเดือนหรือเป็นปี และจะมีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ สิ่งแพทย์สามารถตรวจพบได้เป็นอาการหลักของโรคคือ มีอาการชา ผู้ป่วยไม่มีความรู้สึกเจ็บหรือรู้สึกเจ็บน้อยลงเมื่อถูกเข็มแทงที่บริเวณส่วนปลายแขนขา มือตก เท้าตก การรีเฟล็กซ์ของข้อ (tendon reflex) ไม่สามารถตรวจพบได้ หรือพบแต่น้อยลงการทำลายเส้นประสาทที่ไปเลี้ยงแขนขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขา ซึ่งมักจะเป็นพร้อมกันในขาทั้งสองข้าง เป็นการอักเสบที่พบได้บ่อยที่สุด ซึ่งผู้ป่วยจะมีอาการ ดังนี้ การไม่มีความรู้สึกต่ออุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่รู้ร้อนรู้หนาว เนื่องจากอาการชาที่บริเวณปลายเท้าทั้งสอง โดยมักจะเกิดที่ปลายนิ้วก่อน แล้วค่อยๆ ลุกลามขึ้นเรื่อยๆ อาจมีอาการชามือร่วมด้วย ซึ่งอาการชาเหล่านี้จะส่งผลเสียทำให้ไม่สามารถรู้ตัวเมื่อเกิดบาดเจ็บตามร่างกายได้ อาการชามักไม่สามารถรักษาให้ทุเลาลงได้ แต่การควบคุม

ดังนั้นผู้ป่วยเบาหวานจึงควรสังเกต
ข้อเท้าของตนอย่างสม่ำเสมอว่ามีอาการบวม แดง ร้อน
หรือมีอาการกดทับหรือไม่ เพื่อป้องกันปัญหาการติดเชื้อ
ที่อาจตามมาได้ **การอักเสบของเส้นประสาทเส้นเดียว**
Focal Neuropathy เป็นการอักเสบที่เกิดกับเส้น
ประสาทเพียงเส้นเดียว เช่น ถ้าเส้นประสาทที่ไป
เลี้ยงขาเกิดการอักเสบ ผู้ป่วยจะมีอาการปวดบริเวณ
หน้าขา ปวดบริเวณหลัง ปวดท้อง เจ็บหน้าอก ปวด
หลังกระบอกตา มองเห็นภาพซ้อน ปากเบี้ยว ซึ่งการ

อีกเสบในลักษณะนี้มักเป็นสิ่งที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ เกิดในผู้สูงอายุและสามารถหายได้เองเป็นส่วนใหญ่ การรักษาโรคปลายประสาทอักเสบสำหรับการรักษาโรคปลายประสาทอักเสบในปัจจุบันนั้น ยังไม่มีวิธีการรักษาใดที่สามารถให้ผลการรักษาได้เป็นที่น่าพอใจ แต่ก็มีแนวทางการรักษาหลากหลายวิธีขึ้นกับสถานการณ์ของผู้ป่วยเป็นรายๆ ไป ซึ่งในบางกรณีอาจจะใช้หลายๆ วิธีร่วมกันก็ได้ การกำจัดสาเหตุที่เป็นตัวก่อโรคหากการอักเสบเกิดจากการที่เส้นประสาทถูกกดทับ ก็ควรลดพฤติกรรมและความเสี่ยงใดๆ ก็ตามที่จะทำให้เส้นประสาทโดนกดทับเป็นเวลานาน เช่น การพยายามไม่อยู่ในท่าทางเดียวเป็นเวลานานในกรณีของผู้ป่วยเบาหวาน ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ในการควบคุมเบาหวานอย่างเคร่งครัด พยายามรักษาระดับน้ำตาลให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ เช่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานอาหาร ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอการใช้ยาในการรักษายาแก้ชักเสบยาแก้ปวดในกรณีที่มีอาการปวดเกิดขึ้นวิตามิน เช่น B12 ช่วยส่งเสริมในกระบวนการซ่อมแซมเส้นประสาท สามารถบรรเทาอาการชา รวมถึงอาการอื่นๆ ที่เกิดขึ้นได้ การผ่าตัดในคนไข้บางรายที่อาการรุนแรงการทำกายภาพบำบัดเป็นวิธีการรักษาที่มีประโยชน์มาก และมีความจำเป็นในการรักษาของทุกโรค ทุกสาเหตุของเส้นประสาทที่ผิดปกติ โดยวัตถุประสงค์ของการทำกายภาพบำบัดคือ เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนบางอย่าง เช่น การลีบของกล้ามเนื้อ ข้อยึดติด และเพื่อการฟื้นฟูสภาพของกล้ามเนื้อและระบบประสาท โดยทั่วไปสามารถทำได้ด้วยตนเอง หรือมีญาติเป็นผู้ช่วย โดยผ่านคำแนะนำของแพทย์และนักกายภาพบำบัด การทำกายภาพบำบัดควรทำให้สม่ำเสมอทุกวัน ครั้งละ 1/2 - 1 ชั่วโมง ทั้งช่วงเช้าและเย็น นอกจากนี้ในกรณีที่มีอาการชา ผู้ป่วยไม่ควรประคบร้อนด้วยตนเอง เพราะบางครั้งจะไม่สามารถรู้เลยว่าสิ่งที่นำมาประคบนั้นมีความร้อนมากน้อยเพียงใด ส่งผลให้เกิดแผลจากการถูกของร้อนมากๆ ตามมาได้ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอื่นๆ ในการดำรงชีวิตประจำวันเช่น คุมน้ำหนักไม่ให้เกินเกณฑ์มาตรฐานใส่ใจดูแลรักษาเท้าให้มากกว่าคนปกติ หากมีอาการแน่นท้อง ให้รับประทานอาหารเป็นมื้อย่อยๆ หลายๆ มื้อ โดยลดปริมาณในแต่ละมื้อ หากมีอาการหน้ามืด วิงเวียนศีรษะขณะเปลี่ยนท่า นั่งให้นอนโดยยกศีรษะให้สูงขึ้น ให้ผ้าพันขาที่ใช้ในการรักษาโรคปลายประสาทอักเสบ ยาลดชักๆ ที่ใช้ในการรักษาโรคปลายประสาทอักเสบ ได้แก่ยาแก้ชักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDS) ยาแก้ปวดต่างๆ เช่น paracetamol, amitriptyline, nortriptyline, carbamazepine lyrica เป็นต้น วิตามินบี ซึ่งมีส่วนช่วยลดอาการเหน็บชาได้

สมุนไพรที่ใช้รักษาโรคปลายประสาทอักเสบ

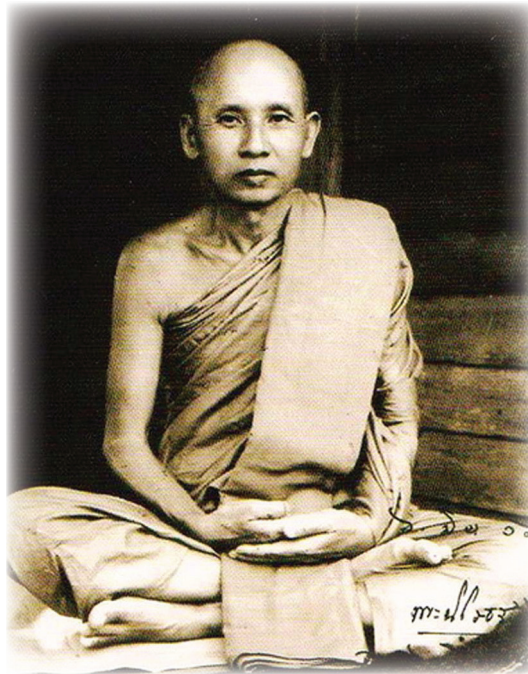
มีสูตรสมุนไพรที่ว่ากันว่าใช้รักษาโรคปลายประสาทอักเสบได้ ซึ่งมีส่วนผสมดังนี้ ใบย่านาง ใบมะกา โศคลาน เถาเอ็นอ่อน สะค้าน ยาดำ ลูกกระดอม รากคูน มะตูมอ่อนแห้ง ลูกขี้กาแดง รากข้าวพุลู

วิธีการ : เอาสมุนไพรข้างต้นทั้งหมด ชนิดละ ๓๐ กรัม มาต้มในน้ำ แล้วรับประทานน้ำที่ได้จากการต้มครั้งละครึ่งแก้ว ให้รับประทานทุกวันติดกัน วันละ ๓ เวลา อาการเหน็บชาจะสามารถหายไปได้ภายใน ๔-๕ หม้อยา

ขอขอบคุณข้อมูลจาก : ทางแพทย์สายพุทธ เข้าถึงได้จาก : <http://www.herb-health.com/>

สติ มีมากเท่าไรยิ่งดี

ศรัทธา	มีมากเกินไป	ขาดปัญญา	กลายเป็น	งมงาย
ปัญญา	มีมากเกินไป	ขาดศรัทธา	กลายเป็น	ทิฏฐิमानะ
สมาธิ	มีมากเกินไป	ขาดปัญญา	ก็กลายเป็น	โมหะ
ปัญญา	มีมากเกินไป	ขาดสมาธิ	กลายเป็น	ฟุ้งซ่าน
วิริยะ	มีมากเกินไป	ขาดสมาธิ	กลายเป็น	เหน็ดเหนื่อย
สมาธิ	มีมากเกินไป	ขาดวิริยะ	กลายเป็น	เกียจคร้าน

“สติ มีมากเท่าไรยิ่งดี มีแต่คุณไม่มีโทษ”

โอวาทธรรมคำสอน หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี

พลตรีหม่อมเจ้าจุลเจิม ยุคล เป็นประธานในพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ
พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พลตรีหม่อมเจ้าจุลเจิม ยุคล เป็นประธานในพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ
พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ณ บริเวณลานพระอุโบสถวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

โดยมีนายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และคณะผู้บริหารระดับสูงกระทรวงมหาดไทยร่วมเป็นเกียรติในพิธี
เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๐

ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นำคณะผู้บริหาร และข้าราชการกระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมกิจกรรม
“เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสา

นายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย นำคณะผู้บริหาร และข้าราชการกระทรวงมหาดไทย
เข้าร่วมกิจกรรม “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสา
โดยมี พล.อ.อ.สถิตย์พงษ์ สุขวิมล ราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เป็นประธานในการเปิดกิจกรรม ณ พระลานพระราชวังดุสิต
เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน
ของกรมที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

นายประทีป กิรติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานในพิธี
ถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของกรมที่ดิน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ วัดมหาพุทธาราม ตำบลเมืองเหนือ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

อธิบดีกรมที่ดิน ร่วมประชุมจิตอาสาเฉพาะกิจ
งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ

นายประทีป กิริติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน ร่วมประชุมจิตอาสาเฉพาะกิจ
งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
ณ สนามเสือป่า สำนักพระราชวัง
เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๐๐ น.

ผู้บริหารระดับสูงของกรมที่ดินนำบุคลากรในสังกัดร่วมพิธี
ถวายดอกไม้จันทน์ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

ผู้บริหารระดับสูงของกรมที่ดินนำบุคลากรในสังกัดร่วมพิธี ถวายดอกไม้จันทน์ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิง
พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กรุงเทพฯ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
พบปะพูดคุยผู้เข้ารับการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รุ่นที่ ๑

นายวราพงษ์ เกียรตินิมรุ่ง ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ
พบปะพูดคุยผู้เข้ารับการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รุ่นที่ ๑
ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการกรมที่ดิน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
วันจันทร์ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

รองอธิบดีกรมที่ดิน ร่วมพิธีมอบประกาศนียบัตรและเข็มเครื่องหมายวิทยากร
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส.๒)

นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน
ร่วมพิธีมอบประกาศนียบัตรและเข็มเครื่องหมายวิทยากร
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้บริหารส่วนราชการ (นบส.๒)
ณ ห้องประชุมสุขุมมัยประดิษฐ์ สำนักงาน ก.พ. วันพุธที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐